

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 s.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résevény-
Társaság.
Kisfaludy téren 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 184.

Arad, 1916.

Staubert József.

Vasárnap, április 16.

Levegőharc

Csernovic felett.

Budapest, április 15. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Tegnap reggeli öt óra után két ellenséges repülőgép jelent meg Csernovic és a várostól északra fekvő vasuti telepek felett. Elhárításukra néhány repülőgépünk szalít fel, a melyeknek Csernovic felett, két óraig tartó légi harcban sikerült az egyik ellenséges repülőt harminc lépésről lelőni. Az ellenséges repülőraj elmenekült. Az eltalált repülőgép Bojannál az orosz vonal és a mi vonalunk közé zuhant le és ágyúink tüzeben megsemmisült, az ellenséges megfigyelő meghalt. A mi repülőgépeink sértetlenül tértek vissza. Egyébként a tegnapi nap úgy Keletgaliaciában, mint az északkeleti harc-vonalunk más szakaszán is aránylag nyugodtan telt el.

Olasz hadszíntér:

A Mrzli-Vrh-en csapataink az ellenségnek a tőlük elvett előállítások ellen irányuló újabb támadásait visszaverték. A Pöcken szakaszon ma éjszaka az aknavetők élénk tevékenységet fejtettek ki. A Col di Lana csucsat az olaszok állandóan lövik. A Sugana szakaszon az ellenség közeledési kísérleteit visszautasítottuk.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul nyugalom van. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Súlyos francia vereség a Morte-Hommenél.

Berlin, április 15. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az angoloknak egy erősebb előretörését a St-Eloi-tól délre levő tölcsérállások ellen kézigránátharc után teljesen visszavertük. Az Argonneokban és ettől keletre helyenkint élénk tűzérési és aknaharc folyt.

A Maas baloldalán az ellenség a Morte-Homme-on és a Bois des Corbeauxtól délre levő állásaink ellen fokozott tűzérési tevékenységgel támadást készített elő. Ezt a táma-

dási kísérletet megsemmisítő tűzünk miatt, amelyet a Maas mindkét partjáról a készenlétben helyezett csapatok ellen irányítottunk, csak néhány zászlóaljjal tudták keresztül vinni a Morte-Homme ellen. A hullámszerű támadások az ellenség legsúlyosabb veszteségek között említték össze. Az ellenség egyes emberei, akik árkaikba nyomultak, itt közelharcban estek el. A Maas jobb oldalán, valamint a Woevre síkon a harc tevékenység lényegében heves tűzérési harcra szorítkozott. Az ellenség két gyengébb kézi-

gránát támadása Douaumont erődtől délnyugatra, eredménytelen maradt.

Keleti hadszíntér:

Oroszoknak tegnap Dünaburgtól északnyugatra megismételt helyi támadó kísérletei ugyanarra a sorsra jutottak, mint az előző napon. A Serwetschnél (Korelinschitól délkeletre) gyengébb ellenséges erők heves tüzzel előkészített előretörését könnyű szerrel megállításítottuk.

Balkán hadszíntér:

Lényegesebb esemény nem történt. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Béke-pirkadás.

Arad, április 15.

Csak meg kell szólalni valakinek — mondotta a diplomácia egyik nyugalomba vonult tábornoka, a mi Szögyény Marichunk, — hogy a béketöltételekről einhangzó nyilatkozatok abba belélogóznak és utat találjanak a megegyezéshez. Szögyény-Marich, a hosszú esztendő tapasztalatait, nyílt és titkos történelmi emlékeit gyűjtötte Berlinben, az osztrák-magyar monarchia külügyeinek képviselőjében, bizonyára nagy és illetékes szakértője ennek a kérdésnek. Bizonyára jobban tudja az államtérítak nyilatkozataiból a kimondottszavak mellé az elhallgatottakat kiolvasni, mint mi; bizonyára jobban belátja a diplomácia redőibe és ha, az események színhelyétől távol, nem is tudja, hogy mi történik, azt már a laikusnál biztosabb szemmel meg tudja ítélni, hogy komoly, fordulatot jelentő és a betejezést erősen siettető események vannak érőben. Mi meg tépelődve kérdezzük magunktól: mi lesz, hogyan lesz a végnek kezdete; hol lesz az a kavics, az a karó, a mely köré a békehullámok egyre szélesebb körben kigyűrűzni fognak. Szögyény-Marich azt mondja: az európai vizek még vértől pirosak, de már mind átalakultak arra, hogy a békekötés első cölöpe a rég várt kigyűrűzést lehetővé tegye.

Bethmann-Hollveg és Asquith már békefeltételekről beszéltek. A két nyilatkozat tartalma messze elágazott egymástól, de mind a kettőt az a teletöltségérzet hatotta át, hogy a békekötés gondolatát nem szabad most már mereven félretolni. Az olasz parlamentben Sonnino fog néhány nap múlva beszélni, hogy béketöltételekről-e, még nem tudni. Azonban

az olasz közvélemény egyik legerősebb pártja, a szociáldemokraták, már követelik, hogy a külügyminiszter Olaszország béketöltételeit szögezze le. Először azért, mert Asquith erről megfeledezett, amikor Belgium, Szerbia, Franciaország, Oroszország és Montenegró felől beszélt; másodsor azért, mert Olaszországban is akarnak a békéről tudni és beszélni. Ettől a vágytól nem maradhat független az orosz kormány se; mihelyest a cár birodalmában terjedő békehangulat az eddiginél is érthetőbb megnyilatkozásra fog találni, az abszolút tejedelmi hatalom se fogja megkísérelni, hogy azzal újat húzzon.

Innét is, onnét is, elhangzottak és el fognak hangzani a béketöltételek, — csak az a valaki hiányzik, aki mindezeket számon vegye és a szélsőségeket egymáshoz közelebb hozni próbálja. Az a valaki, jelenthet egy személyt, akinek tekintélye világhatalom nélkül is elég kiemelkedő arra, hogy a hadviselő államokhoz forduljon: a pápát, vagy jelenthet egy semleges államot, a minő már kevés van, de arra talán még elég, hogy valamelyik közülök az európai béke megszerzésére, erre a világtörténelmi, nehéz és merész vállalkozásra elhatározza magát.

Nem is hisszük, hogy milyen közel állunk a diadalmas békéhez — biztat bennünket az öreg, szolgálton kívüli diplomata. Kevésbé illetékes emberek szavaiból is boldogan vettük a békereményeket; hogy ne köszöntenénk örömmel az ő optimizmust, amelynek bizonyára alapja van. Nem is hisszük, amint hogy, nem is tudjuk egészen és biztosan mumi, a míg minden fronton még

tart a talán már céltalan vérpazarlás, de hinni szeretnők és hinni akarjuk. várjuk azt a bizonyos hatalmat, vagy személyt, akinek első hívó kürtjére föltámadjon és föllobogjon a ma még szunynyadó, vagy pislogó béketörekvés, s azok egyesülése, összefogása megállítsa a náborunak véres, áradását.

Szaloniki kiűritésére elkészült az entente.

(Éveszett csapatszámú hajók. — Csend a balkáni fronton.)

Távirati tudósítás.

Berlin—Kopenhága, április 15.

Berlin. A Tägliche Rundschauak jelentik Szalonikiból: A szaloniki-i öbölben a tengeralattjárók tevékenysége az utóbbi napokban nagyon megnövekedett. Az utóbbi napok folyamán három nagy csapatszámú gőzösnek kellett volna megérkeznie, melyek április elején indultak utnak. Ez a három hajó teljesen eltűnt. A hajók a Földközi tenger nyugati részén keresztül igyekeztek Szaloniki felé.

Hága. A Central News jelenti, hogy a szövetségesek Korfu szigetén és a többi kisebb görög szigeteken tizenkét nagy flotta állomás létesítését tervezik. Ezekon kívül a kisebb szigeteken csapatok partraszállítását is tervezik ellenőrzés céljából. Ezeknek a rendszabályoknak fő oka az, hogy az angolok tartanak a német tengeralattjárók bázisától. A tizenkét nagy flotta állomás ötezer embert venne igénybe, míg az apróbb szigeteken kisebb csapatok nyernének elhelyezést.

Kopenhága. Londonból jelentik: Az itteni katonai és politikai körök rendkívül feszült érdeklődéssel tekintenek a macedóniai események elé. Az ellentétek néhány nap óta éri-kezésbe jutottak és ágyuharc fejlődött ki. Az expedíciós hadsereg helyzete nem kedvező, mert az angolok és franciák sok tüzérsegét és nagyszámú csapatot voltak kénytelenek átengedni Franciaország számára.

A londoni katonai körök hangosztatják, hogy Sarrail tábornok jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy offenzívát indíthasson, azonban az is valószínű, hogy a központi hatalmak sem gondolnak erőteljes általános támadásra.

Az angol politikai világ abban a meggyőződésben él, hogy Görögország az újabb időben támadó szándékot árukt el az entente-tal szemben, mert Sarrail tábornokkal való tárgyalásaiban olyan követelésekkel állott elő, amelyekre előbb nem is gondolt.

Sarrail helyzetét leginkább abból lehet megítélni, hogy kérésére Marselléből nagyszámú szállítóhajót küldöttek Szalonikibe. Ez a jelentős rendkívül nagy izgalmat keltett az angol hadügyminisztériumban, mert arra következtetnek belőle, hogy a Balkánon gyökeresen megváltozik a helyzet. Az a vélemény kerekedik felül, hogy Szaloniki esetleges kiűritése nem marad hatás nélkül a mezopotámiai fronton sem, mert Törökország és Bulgária hadseregének egy része ezen a révén felszabadul.

Lugano. A Corriere della Sera jelenti: A fronton általános csend uralkodik. E hó 12-én Mahon angol tábornok díszszemlét tartott a csapatok felett, s ez alkalommal a tábornok átadta Sarrailnak a Szent Mihály és a Szent-György-rendet. Ez utóbbival az angol bárói cím is vele jár.

Athén. Korfuban az entente csapatok több görög bárka vezetőit agyonlőtték, mert a görög hajósok segédkezet nyújtottak a szerb katonák szökésében. Az utóbbi időben számos szerb katonatiszt és katona szökött meg Korfuról görög területen keresztül. A nagyon rossz bánásmód, amelyben a franciák a szerbeket részesítik, elvette a szerbek kedvét attól, hogy tovább harcoljanak az entente oldalán és így, a kik tethetik, tömegesen szöknek meg Korfuból.

Milano. A Secolónak jelentik Szalonikiból: A szerb hadsereg újja szervezett része ma gőzösökön ide érkezett. A gőzösök néhány napig Korburna előtt fogtak vesztegelni.

Asquith a Zeppelinek pusztításáról

(Az angol kereskedelmi tötta súlyos veszteségei.)

Távirati tudósítás.

Amsterdam, április 15.

London. A Reuter ügynökség jelenti: Tegnap fontos minisztertanács volt, amelynek fő tárgya az ujoncozás kérdése volt. A kormány azonban nem jutott elhatározásra. A lap ezután azt fejtegeti, hogy az általános szolgalmi kötelezettség kérdését a buvarhajó harc kérdése egészen háttérbe szorítja. Tény, hogy a német tengeralattjárók a legutóbbi három hét alatt az angol kereskedelmi tötának súlyos károkat okoztak. A hadvezetőségnek a számos tengerentuli expedíció miatt nagyon sok hajóra volna szüksége. A veszteségeket egyrészt nagyszabású hajóépítési program pótolhatja, másrészt pedig nem szabad olyan pazarul bánni a rekvirált hajókkal.

Rotterdam. Az angol kormány április 5-én rendeletet bocsájtott ki, amely szerint Irországban be kell szolgáltatni minden fegyvert. A rendszabály fogadtatását egy királyi biztosra bízták.

Amsterdam. A Daily News arról ad hírt, hogy Asquith kijelentette volna, hogy a Zeppelinek halatlanul hasznos munkát végeztek Németország számára. A Zeppelinek arra kényszerítették az angolokat, hogy az esti világitást egyáltalán beszüntessék és hogy vasúti közlekedésüket is néha órákig feltüggessék. Nyíltan be kell vallani, hogy a németek meg lehetnek elégedve a Zeppelinek munkájával, amelyek igen nagy károkat is okoztak és több mint háromszáz embert megöltek és négyszázat súlyosan megsebesítettek.

Kétszázötvenezer marhat csempésztek ki Romániából.

(Marghiloman vizsgálatot követel.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, április 15.

A csempészség dolga a szenátusban is szóba került. Az első felszólaló Atanasiu szenátor volt, aki kijelentette, hogy nem lehet ugyan tagadni, hogy nagymértő csempészség történt, de bizik a belügyminiszterben, hogy a multra, valamint a jövőre vonatkozóan minden tekintetben teljesíteni fogja kötelességét. Ezért ellenzi a parlamenti bizottság kiküldését.

Ezután Marghiloman szólalt fel s azt fejtegette, hogy lehetetlen még tölteni is, hogy kétszázötvenezer darab marhat egy csempészhettek át a határon, hogy a hatóságoknak erről tudomásuk nem volt. Turn-Szeverinben uszóhajókon csempészték át az állatokat. Leírja ezután a csempészség módját és több konkrét esetet mond el. Ha alapos vizsgálatot indítanak ebben a dologban, az ő tudomása szerint legalább ötvenköt jegyzőt és községi bírót kellene becsukni. A csempészség nagy károkat okozott a gazdaságnak. Ha a román hatóságok olyan ügyesek voltak Romániában átutazó személyek megvizsgálásánál és még a diplomáciai titárok táskáiban is kutattak, mert arapnell-részeket sejtettek bennük, talán a csempészség dolgában is tudtak volna energikusabb eljárást tanúsítani. Bármilyen személyek állanak is a csempészség mögött, a vizsgálatot kiméletlenül kell végrehajtani. Az országnak joga van megkérdezni a kormányt, hogy mit végzett ebben a dologban? Ha a kormány be tudja bizonyítani, hogy mit tett eddig a csempészség ügyében, szívesen visszavonja parlamenti vizsgálat megindítására vonatkozó indítványát.

Morcuu belügyminiszter kijelenti, hogy a kamarában már elmondta véleményét a csempészség dolgáról. Feloivasta erre vonatkozóan tett nyilatkozatát. Most is kijelenti, hogy lehetséges, hogy nagyrangú személyek is bele vannak keverve a dologba, de nincsenek bizonyítékok. Ha ilyenek lennének, bizonyára már az igazságszolgálatás kezében volnának, máskülönben nem üne itt a ministteri székben.

Mindent megtettek a csempészség megakadályozására, sok bírót és községi jegyzőt föltüggesztettek állásukból, de lehetetlen volt a csempészséget egészen megakadályozni, mert az ország határa igen nagy s a határvörök túl vannak halmozva munkával. Nem szabad fölteni, hogy a liberális többség nem akarja kötelességét teljesíteni, vagy el akarja tolni a dolgot. Kéri a többséget, hogy legyen bizalommal a kormányhoz, a mely tudja és teljesíti is kötelességét.

Bratianu miniszterelnök a maga részéről szintén kéri, hogy vegyék tudomásul a belügyminiszter nyilatkozatát. Minden megtörtént, hogy a jövőben a csempészség megszűnjék.

Burrián báró külügyminiszter tanácskozása Berlinben. Berlinből jelentik: Burrián báró külügyminiszter ma folytatta tanácskozásait Bethmann-Hollveg kancellárral. Délben Jagow külügyi államtitkár Burrián báró uszteletere dejeunert adott.

„Közel vagyunk a diadalmos békéhez.”

— Volt berlini nagykövetség nyilatkozata. — Olaszország béketeltétel. —

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, április 15.

Budapestről telefonálja tudósítók: Egy fővárosi újságíró meglátogatta a csári birtokán tartózkodó Szégyény-Marich László gróf volt berlini nagykövetségét, aki az újságírónak a következőket mondotta el:

— Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár a biztos győzelem érzésében és tudatában mondotta el békebeszédét, rendkívül férfias energikus hangon. A magam részéről teljesen egyetérték vele, mert a béke felé az első lépést mindig a győzőnek kell megtenni. A kancellár beszéde mindenkit megnyugtathat, mert kimondotta, hogy a most már kétségtelen győzelem ellenére sem kívánunk leterjedő vérhasárlást. A kancellár szavaival nagyon sok pontban megegyezett az a beszéd, amelyet Asquith mondott el a francia küldöttség előtt. Asquith körvonalasta a feltételeket, amelyeknek alapján egy esetlegesen meginduló béketárgyalás elképzelhető. Sem a kancellár, sem Asquith nem mondott határozott feltételeket, csupán körvonalasta azt az alapot, amelyen az esetleges tárgyalás megkezdődhetik. Mind a két beszéd igen nagy jelentőségű. A háborúnak legfontosabb kérdése a béke. Nagy eredmény tehát, ha két hadviselő ellenséges hatalom vezetője egyszerre kijelenti, hogy nem vonakodnak a háború befejezésétől.

— **Soha nem voltunk olyan közel a diadalmos békéhez, mint ezekben a napokban. Az a kérdés most már, hogy melyik semleges kormány kezdi meg a békekötvetítést. Az újságemből olvasom, hogy a pápa is részt kíván venni a békekötvetítés nagy munkájában. De az európai béke Svédországnak és Svájecnak lenne a legsürgősebb.**

A beszélgetés közben érkeztek meg a volt nagykövetség a budapesti lapok, amelyből értesült, hogy Burrián Berlinbe utazott. A volt nagykövét erre a következőket mondotta:

— Nem tudom, összefüggésben van-e Burrián utazása a birodalmi kancellár beszédével. Türelemmel be kell várni az eseményeket.

Luganó. A külügyi költségvetést az olasz kamara huszadikán fogja tárgyalni. Ezzel a hírrel kapcsolatban az Avanti a szocialisták lapja azt követeli, hogy tegyen az olasz kormány a költségvetés tárgyalásánál konkrét nyilatkozatot Olaszország bekezdéseiről. A cenzura az Avanti cikkét átengedte, amiből egyes lapok azt következtetik, hogy a kormány nem fog elzárkózni a bekenyilatkozat elől. A független szocialisták és a köztársaság partiak együttes akciót indítottak, hogy Sonnino külügyminisztert nyíltan nyilatkoztassa a meggyőződésük, hogy Asquith nyilatkozata után, amelyben az olaszokat teljesen megrögzte, feltétlenül szükséges, hogy Olaszország is részegyezze feltételeinek minimumát, amelyek az esetleges tárgyalások alapjait szolgálhatnak.

Amsterdam. Asquith kijelentései a valikában nagy feltűnést keltettek, mivel a pápának a miniszterelnök megmondotta, hogy minden ajánlat, amely a békét sürgeti, Anglia részéről támogatásra talál. Eppen ezért Asquithnak Rómából való visszatérése után tartott beszéde, amelyben azt hangoztatta, hogy békét Németország megsemmisítése előtt nem kötnek, Rómában a legnagyobb csodálkozást keltette.

Genf. Római távirat szerint a pápa Asquith miniszterelnök látogatása után körlevelet intézett a külföldi munkásokhoz.

LEGÚJABB.

Erkezett reggel 3 órakor.

Berlin. A Vossische Zeitungnak jelentik Athénból: A politikai helyzet változatlan. Skuludis kijelentette az entente hatalmak képviselőinek, hogy még elvben sem hajlandó tárgyalásba bocsátkozni a görög vasutak átengedése dolgában. A követelés nagy izgalmat keltett az egész Görögországban. A lapok erősen tiltakoznak az ellen, hogy Görögország belső területén az entente megszállja a vasutvonalakat és azt hangoztatják, hogy az entente a francia front nagy nyomásán úgy akar segíteni, hogy a balkáni fronton a szerb és entente hadsereg nagy előretörésével a központi csapatok ide kényszerítik. Azonban, ha az entente Görögország belterületére is csapatokat szállít, akkor ezzel megszűnne Görögország függetlensége és az egész Görögországgal úgy bánnának el, mint azt Makedóniában teszik. A lapok egyértelműen hangoztatják, hogy a kormányválságról neveltséges még csak beszélni is. Az entente sajtó a közönség megnyugtatóására azt írja, hogy az entente Görögország ellen tervezett erőlyes állásfoglalás tervétől elállott.

Genf. A Svájci Távirati Ügynökségnek jelentik Athénból, hogy az entente a korynthosi osztona teljes átengedését követelte, hogy a osztonán át szállíthassanak csapatokat Korinból Szalonikibe. Az entente a szállítás megakadályozása esetén a legszigorúbb megtorló intézkedésekkel fenyegetőzik.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik Newyorkból: A lapok jelentik, hogy Caranza elnök második jegyzékét küldött Wilsonnak, amelyben közli, hogy az északamerikai csapatok előnyemelését a mex. é. csapatokkal meg fogja akadályozni.

Berlin. A Wolff-ügynökségnek jelentik Washingtonból: Wilson elnök elismerte, hogy a németek jegyzéke a megoldáshoz közelebb vitte a ten-

geralatti háború kérdését. Lansing közölte Bernsdorffal, hogy további megbeszéléseket kell folytatnia, mert számos adata van arra, hogy az a hajó, amelyet a Sussex közelében torpedóztak meg, nem azonos a Sussexxel. Az Evening Post jelenti, hogy Wilson megbízta Lansingot, hogy készítsen új jegyzéket, amely magába foglalja az amerikai kormányának a buvárhajó támadásokkal szemben követelt kívánságát.

Repülő-harc

Csernovic felett.

(Tizenöt bomba Bukovina fővárosára.)

Távirati tudósítás.

Bécs, április 15.

Höfer hivatalos jelentése ma beszámol arról az izgalmas repülő harorról, amely Csernovic felett játszódott le.

Eredetes részletekről ad hírt a Fremdenblatt haditudósítója Csernovicból. Délután öt órakor egy orosz kétfedelű repülőgép szállott Csernovic felé. A nap sütött, tehát már messziről látszott a közeledő ellenséges aeroplán. Északról délfele tartott a mi ágyúütegeink mindaddig nem szóltak meg, míg az orosz repülő a város közepe fölé nem ért, akkor azonban keresztűz alá vették. Az orosz repülőgép hirtelen megfordult és teljes sebességgel igyekezett az orosz határ irányába, de közben két bombát dobott is.

Csak most emelkedtek a magasba a mi repülőgépeink, hogy elvágják a menekülő oroszoknak útját. Időközben a kétfedelű orosz repülőgépnek egy másik társa sietett segítségére. Egyfedelű gép volt és a pályaudvar környékén csatlakozott a bajban lévő kétfedelűhöz. A mi repülőink már akkor fokozták voltak s egyik gépünk a két ellenséges repülő közé akasztotta magát. Az orosz kétfedelű ügyes manővrozással kiváltott a miénk üldözése elől s eltűnt, de negyedórán belül ismét megjelent. Ekkor a miénk egyike óvatossá közelébe lépkedett és megtámadta. Amaz északkelet felé iparkodott elillanni, azonban két repülőnk, a kik kétfedelű gépeken utána iramodtak, két oldalról gépfegyvertűz közé fogták.

Tisztán láttuk Csernovicból az élethez küzdelmet s lélegzetfajtva figyeltük a fejleményeket. Egyszerre láttuk, hogy az orosz kétfedelű hirtelen ereszkedik lefelé. Eltalálta a miénk golyója, mint Höfer mondja, harminc lépésről. Egyik repülőnk nyomában fölébe szállott s valahányszor az orosz ismét magasabbra akart emelkedni, géppuskatűzzel lefelé nyomta. Végül is az orosz feladta a küzdelmet s gyorsan földre ereszkedett Bojan környékén.

A másik, az egyfedelű gép, ugyanakkor Csernovic városának északi része fölött lebegett, de egy kétfedelű gépünk mindig nyomában volt. Már-már végső veszedelembe került, mikor éles szögben elkanyarodott és orosz terület fölé igyekezett, de még a külvárosok fölött néhány bombát ledobott. Összesen körülbelül tizenöt bombát vetettek az orosz repülőkre, a melyek mind a külvárosban estek le. Egy majorság gazdasági épülete lángba borult, más kár nem történt s emberek nem sebesültek meg.

Négyszázötven vagon muníció egy napon.

(Oszig van pénze Franciaországnak.)

Állományt tudósítás.

Berlin—Genf, április 15.

Lugano. A haditudósítók jelentik: A Veaux és Chattillon közötti vonalon, amely tizenkét kilométer hosszú, a franciák négyszáz ágyut és a németek hatszáz ágyut állítottak fel. A németek napi muníció fogyasztása 450 vagonra becsülhető. Ez a hallatlan muníció pazarlás igazolja azt, hogy a verduni csatában időről-időre pillanatnyi szünet áll be.

Berlin. A haditudósítók jelentik a nagy főhadiszállásról:

— A lotharingiai parasztok között már januárban elterjedt a híre, hogy a franciák nagy oltenzivára készülnek Metz irányában. Francia repülőket állítólag különböző irásokat dobtak le, a melyekben figyelmeztetik a „porosz igába hajtott régi francia föld” lakosait, hogy távozzanak el lakóhelyükről és különösen Metzről, mert a várost a repülőket teljesen össze fogják bombázni. Pont-á-Mousson irányából időnkint nagy kaliberű ágyukból löttek Metz előterét. A tüzelés a Wagner, Rovent, Corny erődök és a francia Pagny község ellen irányult, de az ellenség mindössze csak annyit ért el, hogy néhány család elhagyta lakóhelyét, a mi messzevándó ágyuk pedig Pont-á-Mousson és Nancy ágyuzásával telettek.

— A tűzérési levékenységet sehol sem követte gyulogási támadás, de továbbra is az a hír járja, hogy a francia oltenzivára készülnek. Állítólag Metz irányában tervezték az áprilist és február elején kellett volna megkezdődni az akciónak. A Maastói nyugatra levő csapatok között beszélik, hogy ők fogják Metz

ellen indulni, még pedig április 15-én. Több elfogott francia katona megerősítette ezt a hírt. A hosszú álló harcok idegesítették az ország belsejét s az újságok, a mennyire lehetett, szintén a támadást javasolták.

Egy nagyarányú francia vállalkozásnak nem lehetett jobb célja, mint Metz, a legerősebb német vár, a betörési kapu Franciaország felé, az a város, a melyet a párisi ember is ismer kirándulásból, s a melyben franciául beszélhetett és ebédje is franciául rendelhetett. Minegyt az első francia gránátok lecsaptak volna Metz déli erődvérére. Óriási öröm támadt volna Parisban. A francia vezérkar jelentései időnkint meg is emlékeztek Metz déli erődeinek lövetéséről, a nélkül természetesen, hogy pontosabb sikerekről számoltattak volna be.

A francia községeknek, különösen Pont-á-Moussonnak a lakosai mindig remegtek, valányszor a francia ágyuk Lotharingia felé löttek, mert tudják, hogy sokkal biztosabb és hatásosabb választ fogják kapni a német átegektől. Ma ismét előfordult a francia jelentésben, hogy Noveant és Corny ágyutűzet kapott továbbra, hogy a novéanti pályaudvaron tüz ütött ki. Ez az esemény egyetlen egy német vonatot sem, fog késleltetni.

Genf. Parisból jelentik: Ribot pénzügyminiszter a párisi lözsue ügynökök szindikátusának azt mondta, hogy újabb kölcsönt Franciaország egyelőre nem bocsajt ki, mer. Oszig a pénzügyi szükségletek teljesen lefedve vannak.

is lenne elküldeni a levelet. Nem, nem is küldöm el. Holnap biztosan hazajöss szabadságra és akkor megmutatom. Esetleg holnapután, esetleg kiskedden, talántán akkor, ha majd béke lesz . . .”

És az a lusta, kényelmes László ilyen érdekes, részletes szép, hosszú barátai levele nem válasszol!!

(+)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután fél 4 órakor: „Szbill”, operett. Este tel 8 órakor: Uj betanulással „A ven bakancsos és ma, a huszar”. Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Hétfő: „Mágnás Miaka”.

Kedd: Betegh Péter dr. huszárfőhadnagy felolvasása: „Szökésem az orosz fogságból”, vetített képekkel.

Szerda: Beregi Oszkár, a Nemzeti-színház művészenek vendégfelléptével: „A kamélias hölgy”.

Csütörtök: Beregi Oszkár, a Nemzeti-színház művészenek vendégfelléptével: „Ármaný és szerelem”.

Péntek: Nincs előadás.

* Varjassy Árpád emléke a Kőlcsey-közgyűlésen. Vasárnap, április 16-án délelőtt 11 órakor tartja rendes közgyűlését az aradi Kőlcsey Egyesület a kulturpalota nagytermében. A közgyűlés a rendes egyesületi beszámolóktól eltérően ünnepi jellegű lesz. Előbb a múlt évi beszámolót tárgyalják, azután az elnöki szék kerül betöltésre és az új tisztkart és választmányt alakítják meg. Ezután kerül sor a közgyűlés ünnepies színesetű második részére. *Gratertné Martini Hilda* asszony két új háborús versét mondja el, végül pedig a Kőlcsey Egyesület titkára emlékbeszédben szól az elhunyt elnökről, Varjassy Árpádról. A közgyűlésen épen arra való tekintettel, hogy az Varjassy Árpád emlékének hódolás, az egyesület tagjain kívül a nagy közönséget is szívesen látják.

* A színház hírei. Az idény egyik legérdekesebb eseménye lesz kedden, a hó 18-án, Betegh Péter dr. huszárfőhadnagy tartja felolvasását: „Szökésem az orosz fogságból három ellenséges fronton keresztül” címen, vetített képekkel, melynek jövedelme a háboruban elesettek özvegyei és árvái javára fordítatik. *A felolvasás részletei:* Az ellenséges front mögött Oroszországon keresztül, Szibériában, Mandzsurián. Az első semleges ország (Kína), Japánon át, Honolulu a földi paradicsom, Amerika. Három napig angol kézben. Az első biztos földön. 40,000 kilométeres utazás után itthon.

* Asta Nielsen az Apollóban. Hétfőn és keddén játssza az Apolló-színház Urban Gad legújabb darabját: „A briliánsok” című 3 felvonásos bűnügyi bohózatot. Szellemes komédia ez a kép, amelyből nem lehet elvitatni az izgalmaságot sem. Otletos egyesítése a vidámságnak és a komoly történéseknek a darab, amelyek még egy fontos erénye van: Asta Nielsen játssza a főszerepet benne. Uj a műfaj és olyan, amelyre szükség volt a moziirodalomban. Az a félóra, miközben a darab leprez, igazán kitűnő idő-művészet a nézőnek.

* Vasárnap az Erzsébet mozgószínház egy szenzációkban gazdag artista-szágit, a „Tűzkirálynő”-t mutatja be közönségének Einar Zangenberggel és Johanna Zangenberggel a főszerepben. Legközelebb a „Petár filmek” 3 felvonásban, melyet hős katonáink a belgrádi konak titkos filmraktárából szármányoltak egy 3 felvonásos detektív-szágit és egy aktuális vigjáték kíséretében Aradon először husvét mindkét napján kizárólagos joggal kerülnek bemutatásra.

171

Aradi tréfák.

Levelet uok.

★

Hallatlan, hallatlan, milyen lusták az emberek! Itt van László barátom, két-éve van a fronton és nem ír, nem válaszol, egy árva sort sem ír nekem. Pedig igazán nincs egyéb dolga. Az a csekély kis ide-oda utazás orosz fronttól szerb frontra, szerbről olaszra, husz-harminc offenzíva, két-három sebesülés és meggyás, amiben része volt, ettől igazán irhatott volna. Pedig én milyen szép levelet írtam neki! De milyen szépet! Mindjárt el is olvasom:

1916. február 10.

„Kedves László barátom! Kelt levelem, amint látod, a mai napon és szívvel kívánom, hogy ezen pár sor írásom (ugye így szokás ezt írni!) jó egészségben találjon. Nem is képzeled . . .”

Ejnye, itt valami zavar történnhetett, mert a levél így folytatódik.

. . . március 23.

„Megbocsáss kérlek, hogy közbejött akadályok miatt csak ma folytathatom leveletem. Valószínű, a tábori postajáratok különös szokásaihoz híven így még előbb megkapod írásomat, mintha már a múlt hónapban elküldtem volna. Különben is jó hosszú beszámolókat akarok írni neked barátom.”

Azt hiszem: időközben beutam, hogy antracén tintám kevés lesz a hosszú beszámoló írásához és a bővebb mennyiségben rendelkezésre álló piros tintát vettem igénybe a folytatásához így:

915. október 7.

„Nem kell külön mondanom, hogy idehaza rengeteg újság van. Mióta utoljára írtam neked — ja igaz, oppardon, majd elfelejtettem, de mindegy, hiszen úgy is látod: amit utoljára írtam, azt is most küldöm el. Tudod, kérlek, azt hallottam épen akkor, hogy hazajöss szabadságra, gondoltam: miért, küldjem el a levelet — azután nem jöttél és én vártam, azután megint írni akartam, de közbejött, hogy a Mici vélegénye és — de majd ezt később részletesen leirom, szóval ezt is meg akartam várni. Lát-hatod ebből kérlek alászon, hogy . . .”

Erdekes! Alighanem elfogyhatott a piros tintám is, mert levelemben ceruzával írt sorok következnek:

„Tudom, hogy te okos ember vagy kedves barátom és nem szeretted, ha részletekben zaklatnak mindenféle számlá . . . akarom mondani szármársággal. Meggondoltam kérlek a dolgot és ugye igazam van: ma január tizenharmadikán sokkal többet tudok összefoglalni levelemben, mintha azt már októberben befejeztem volna. Látod: így megírhatom, hogy Mici azóta férjhez ment, anya lett, el is vált az urától; hogy egészen biztosra vettük a békét, de nem lett belőle semmi; hogy — mit mondjak még?

1916. április . . .

„Kérlek szépen nem szép tőled, hogy megint cserben hagytál. Minden héten vártalak, hogy hazajössz szabadságra, ezért nem is küldtem el a levelet, többet mondom: nem is fejeztem be a levelet. Én várok, várok és te csak nem jössz. Hát ez a barátság? Pedig ha tudnád, hogy mennyi érdekeset írtam neked. Ja igaz, talán most már nevetéses

Kintzig János főispán három törvénytelen gyermekért.

— Tragédia közigazgatási intézkedéssel. — Magyar apa gyermekei bolgár alattvalók? — A Népiroda panasza. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Gyönyörű feladatot szánt az aradi Népiroda, a hadbavonultak hátramaradtjainak egyetlen védője, Kintzig János főispánnak. Nem mindennap történik meg, hogy a főispánt, mint a „kormánynek a törvények és rendeletek helyes és igazságos végrehajtása céljából törvényhatóságunk élére kinevezett örét“, kérjék fel bírónak olyan ügyben, amelyet két forum, „*alaposan összebogozott és a bürokratizmus minden szotizmájával agyon-sújtott*“

A főispán igazságérzetéhez jó szívéhez és befolyásolhatatlan tisztán látásához appellálnak és arra kérik, hogy üsse agyon azt a csodabogarat, amelyet a közigazgatás *Dragosztin Kresztáné három ártatlan gyermekének páratlanul álló, érdekes és tragikus esetében* produkált. Gyönyörű szerep, amely a főispánra vár, mert három gyermeknek és anyjuknak rettenetes kálváriáját szüntetné meg és kivelné őket a közigazgatás kegyetlen utvesztőjéből, ahol úgy lehet emberi sorokat hányni és vetni, mint ahogy a gyermek teszi a labdával.

Az aradi közigazgatási hatóságok három, Aradon született, itt nevelkedett gyermeket, akiknek az apjuk aradi lakos és két év óta a harc téren szolgálja a hazát, nemcsak hogy az ehezbe, a legszörnyűbb nyomorba taszítanak a paragrafusok bárványadátával, de földöntúto szerencsetlenekké is teszik őket. Ezt megakadályozni, az államhatalom képviselőjének csakugyan méltóságos feladata.

Dragosztin Kresztáné született Vuja Márta nevű magyar születésű, gáji lakos, ezelőtt tizennégy évvel törvényesen egybekelt *Dragotin Kreszta bolgár kérésessel*. Házasságuk boldogtalan volt, az asszony elhagyta hitet urát és 13 éve együtt él *Tirszin Péterrel* — jelenleg immár másfél éve hadbavonult, — Arad-gáji lakossal.

Ebből az együttélésükből származott három gyermekük és pedig *Máriksa*, jelenleg 10 éves, *Gyorgya*, jelenleg 7 éves és *Mita*, jelenleg 4 éves.

Tirszin Péter a természetes és valószínű apjuk, ki a gyerekeket a hatóság előtt magának vallotta. De mert az anyának másik törvényes férje volt, akitől törvény medjában elválasztva nincs, a gyerekeket, a magát ártatlannak bemondó törvényes férj tiltakozása ellenére az ő terhére és nevére anyakönyvezték. Az anyakönyvi és hatósági hivatalok, a család és a gyermekek dolgával mit sem törődtek tovább, hagyták a sorsukat könyörtelen és szívtelen hivatalos lajtörő jutni. Lattak belőle mázsás akciók és a leg-keheletlenebb komplikációk, amint ezt az alább felsorolandó fejlemények igazolják.

Tirszin Péter, a család kenyérkeresője, a gyermekek természetes és tényleges apja, mint magyar állampolgár 1914. év őszén hadbavonult és a gyermekek anyja az illetékes hatóságnál, a gáji kapitányságnál, államszegélyt

jelentkezett de rövid uton többszörösen elutasították.

Igy került a szegény asszony bajával, az Aradi Népirodába.

Miután igazoltatták 1915. év őszén, hogy az asszony szolgálatban nincs, vagyontalan és keresete sincs, elküldötték őt Horváth Mihálynak, a Bolyospuzta bérőjének azzal az igazolásával, hogy az asszony nála nincs szolgálatban és nem kap fizetést, sem ellátást, meleg ajánló sorokkal újra a gáji kapitánysághoz, hogy a gyermekeket a 100000. sz. miniszteri rendelet 2. szakasza alapján venné fel államszegélyre. A gáji kapitány előzékeny pár sor irással küldte vissza az asszonyt azzal, hogy a gyermekek törvényes apja, *Dragosztin Kreszta, Aradon él és így a hadbavonult Tirszin Péter természetes, habár törvénytelen gyermekeit államszegélyre nem veheti fel.*

Ez a közigazgatási baleset után kérvénnyel fordult a Népiroda Arad város polgármesteréhez, mint a rendeleiben megállapított másodfokú forumhoz. A polgármester végzésében a *Vuja Márta és Tirszin Péter gyermekeit* — noha a tények ezzel ellenkeznek — *Dragotin Koszta gyermekeinek minősíti és hogy belőle sok komplikáció legyen, rövid uton őket bolgár alattvalóknak teszi meg és keveset törődve a gyermekek jelen és jövő sorsával, megvonta ezen a címen tőlük a magyar államszegélyt.*

Megállapította tovább, hogy a hadbavonult Tirszin Péter magyar állampolgár, gáji lakos, ebben a családban a törvénytelen férj és apa és mégis indokolás mellőzésevel kimondotta, hogy eme kötelek alapján sem kaphatnak a gyermekek segélyt. Szóval éppen olyan katasztrófális álláspontra helyezkedett mint a gáji kapitány.

Ez a határozat már nem baleset, ez már sokkal több, szegényeknek valószínű szerencsétlenség, mert eme okoskodás szerint a jogos segélyt az igény megállapítása ellenére — miután a hadbavonult apa törvénytelen gyermekeknek jár a hadisegély — nem adja meg, hanem egyszerűen megfosztja azokat hazájuktól és államszegélyre való igényüktől.

Ebben a végzésben a szotizmak diadalt ülenek, mert be van bizonyítva, hogy miként lehet a segélytől elűzni a három kiskorú gyermeket, akik Gájban születtek, magyar apától és magyar anyától származnak, akiket hivatalos szóval egyszerűen, minden alap nélkül bolgár állampolgároknak minősítenek. Már pedig úgy az ország érdeke, mint eme szegény apró gyermekek jövője azt követelt volna hogy a védteinek ügyét a hivatalos és köteles hatósági rendezés útjára tereljék a hatóságok és tartsák meg őket magyar mivoltukban. Hogy lehet valaki bolgár állampolgár, mikor az apja gáji magyar alattvaló?

A polgármesteri hivatal ellen a Népiroda panasszal fordult a főispánhoz.

A főispántól a Népiroda azt kéri, hogy utasítsa:

1. az elsőlökü hatóságot arra, hogy *Vuja Márta és a hadbavonult Tirszin Péter három törvénytelen gyermeket az államszegélyre visszamenőleg is telvegye.*

2. Arad város árvaszékét utasítsa, hogy ezeknek a gyermekeknek állampolgári és illetőségi ügyét hivatalból igazítsa ki és helyesen állapítsa meg.

3. Végül keresse meg a város tisztii főügyészét, hogy a gyermekek anyjának, *Dragosztin Kresztáné, Vuja Márta gáji lakosnak válasszi ügyét szegényjogon szorgalmazza ki. Az asszony ezt már régen meg akarta tenni, de azt állítja, hogy nem volt erre soha elegendő pénze, mert nagy szegénységben éltek mindig.*

Ha a főispán ezt a kérelmet az igazsághoz és a méltányossághoz hiven teljesíti, akkor három ártatlan, nyomorgó gyermeket hozzásegíti a mindennapifalat kenyérhez, a magyar hazának visszaszerzi a hatóságaink által kirekesztett három aradi szülőttét és biztosítja illetőségi hovatartozandóságukat és végre a boldogság útjára vezeti a szegény magyar családnak kusza familiáris helyzetét.

Mert elképzelni is szörnyűség azt a golgotajárást, ami arra a három aprósággra vár, akik magyar apától és anyától származnak, de akiket hatalmi szóval egyszerűen bolgár alattvalóknak nyilvánítottak. Borzasztó elképzelni is, mi történik majd velük, ha iskolába kerülnek, ha sorozásra kell menniök, ha iparigazolványt vagy csak, ha himlőoltási bizonyítványt kérnek. De borzalom arra gondolni, hogy három ártatlan kis gyermek éhazzen azért, mert az ő anyjuk nem vált el a férjétől, ellenben annak a felesége, ki a gyermekeknek az apja, aki most háboruban védi az országot, akiről azonban a hatóságok egyszerűen azt mondják, hogy ő nem az apa. A főispánnak nem nehéz a helyzete. Csak a szívére kell hallgatnia.

VÁROS ÉS MEGYÉ

Arad új képviselőválasztói. Arad város központi választmánya ma délután *Varjassy Lajos* polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen *Angel István dr.* főjegyző bemutatta az összeíró küldötiség munkáját, valamint azokat a névjegyzékeket, amelyeket a hivatalfőnökök és munkaadók küldöttek be. A választmány több napon át ülészik, hogy a jelentkezők választói jogosultságát megállapítsa és elrendelje a névjegyzékbe való felvételüket, vagy pedig elutasítsa őket. Az így készült névjegyzékot közszemlére teszi ki és aki azt hiszi, hogy vele jogsérelem történt, felszólíthat. A választmány a hadbavonultat, ha választói jogosultságuk megvan, felvéteti.

A gázgyár szerződésének meghosszabbítása. Arad város tanácsának ma tartott ülésén mutatta be *Lócs Rezső* helyettes polgármester a gázgyárnak választát a tanács ama felszólítására, hajlandó-e a régebbi megállapodások alapján a szerződés meghosszabbításáról tárgyalni. A gyár beadványát a tanács kiadta a műszaki bizottságnak.

Nyomtatvány rendelők

szives figyelembe ajánljuk, hogy szükségietekről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, amennyiben később a — papírák rendkívüli emelkedésére való tekintettel — kénytelenek leszünk mai árainkat aránylagosan emelni.

Románia gazdasági szakítása az entente-tal.

— A német-román megegyezés hatása. — Costinescu állása meg-
ingott. —

— Távirati tudósítás. —

Bukarest, április 15.

A Jassyban megjelenő „Opinia” című lap beavatott helyről a következő információkat kapta:

— Nagy volt a román politikai körök meglepetése, amikor az „Opinia” című bukaresti lap jelentése alapján nyilvánosságra került, hogy az Oroszországból Romániába való kivitel engedélyeket visszavonták. Az ezen tényt kísérő lapmagyarázatok azért is foglalkoztak élénken az ügyvel, mert a visszavonás szorosán összevág az új, Németország és Románia között létrejött gazdasági megegyezéssel. Emellett pedig oly pillanatban történt a dolog, amikor a kormánykörök és politikusok általában véve komolyan foglalkoznak a jelenlegi helyzet problémáival.

Utóbbiak között — Oroszországból történt visszatérése óta — első helyen áll Filipescu, akiről oly dolgokat mesélnek, amelyek a legmerészebb feltevésekre jogosítanak. Filipescu az Oroszországban látottakról tényleg folyton az orosz tábornokok fényezését, a katonák jó felszerelését és a tengerészek minőségét emeli ki, de nem felejt el hozzátenni, hogy a tiszték, sáros, csak négy hónapos kiképzésben részesültek. A volt román hadügyminiszter Ivanoff tábornok hadiszállásán tartózkodott és Polianoff tábornok hadügyminiszterrel tárgyalt. Utóbból visszaérve indta meg, hogy időközben mindkét tábornokot elbocsátották. E fölött nemcsak Filipescu csodálkozott nagyon, de Poklovszky-közeli bukaresti orosz követ is, aki Filipescu-hoz azonnal kérdést intézett, hogy tenni tábornokok elbocsátásáról oroszországi tartózkodása alatt már volt-e szó?

Másrészt, a föderalisták vezérének legintimebb környezetéből vett értesülés szerint, minden arra irányuló újabb kísérlet, hogy Filipescu-t Marghiloman ellen uszítsák, márdó maradt. Egyesek annyira mennek, hogy egyszerűen kijelentik, hogy épügy, a mint Filipescu németországi útja után oroszofili lett, könnyen megtörténhetik, miszerint oroszországi útja után németbarát lesz.

A román politikai körök nagy gondja továbbá, hogy nem-e veszélyes Romániára nézve semlegességét végig megőrizni, vagyis barát nélkül állni? Ezt a kérdést tárgyalja Románia egyik történelmi pártja és vizsgálódásai eredményét husvét után, a parlamenti ülésszak befejeztével fogja nyilvánosságra hozni. Ezt a nyilatkozatot ma már akkor sem lehetne megakadályozni, hogyma a parlament tovább ülészene.

Ami egyebekben a román kormány magatartását illeti, jól értesült helyről közlik, hogy az utóbbi időben Bratianu miniszterének a központi hatalmakkal szemben igen előzékeny és számos esetben fenntartás nélkül teljesíti kéréseit. Busché német követ, bizalmas környezeté szerint, nagyon megegyezett a mai helyzettel.

Filipescu környezetéből viszont olyan hírek szivárogtak ki, hogy Szasszanov orosz külügyminiszter kifejezte előtte Bratianuval szemben való elégedettségét.

Costinescu távozása.

Bukarest. A román kormány tagjai tegnap este Costinescu pénzügyminiszter lakasan tanácskozára ülték össze,

amelynek a ruszotil lapok — külpolitikai szempontokból — igen nagy tontosságot tulajdonítanak. Hitük, hogy ezen a minisztertanácson kerüli megbeszélésre Costinescu pénzügyminiszter esetleges kiválása a Bratianu kabinetből, aminek a miniszter Cusa képviselő tamadásai kapcsán — amelyekel mai számunkban is ismertettünk — a kamara nyit ülésen maga is félreértelmezhetően szavakkal kifejezést adott.

A volt vezérkari főnök nem jó lapvezérnek.

Bukarest. Az idők jelének lehet bizonyára tekinteni azt a változást is, amely a romániai ruszotiliek legtekintélyesebb organumanak, az „Universulnak” irányításában bekövetkezett. Ebben a lapban írta eddig legizgatottabb cikkeit a központi hatalmak ellen Crainiceanu volt vezérkari főnök, aki a háború óta publicistának csapott fel. Most azonban, úgy látszik, az „Universul” tulajdonosai jónak látják a mai szellemi vezetőség kezéből a gyeplőt kiragadni, mert a lap ma érkezett legújabb számának élén a következő jegyzet olvasnató:

„Egy megegyezés következtében az összes, a lap ellen indított pereket bezúntattak és a lap irányítását Darasgu Virgil és Popescu Stelian ügyvedekre bízták. Az új igazgatóság biztosítja az „Universul” nagy olvasóközönseget, hogy a jövőben is minden a napirenden levő kérdés kapcsán a maga őszinte véleményét megfogja mondani.”

Ez a deklaráció valószínűvé teszi, hogy ez a kituno újság ismét visszatér az objektív újságírási teretere.

Visszahívják a szófiai román követet.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik: A szófiai román követseg új tanácsosa, Rascanu Lange elfoglalta állását. Szófiai politikai körök nagyon meg vannak elégedve Rascanu kinevezésével, aki már mint követségi titkár is működött Szófiában és ott a legjobb emlékeket hagyta hátra. Rascanu fogja a követseg ügyeit Derussi követ helyett vezetni, akinek visszahívása állítólag küszöbön áll.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautóvályon az irás-
peli közlemény nincs megengedve, arra
kérjük azokat, akik a háborúból pénz
küldenek, hogy egyidejűleg külön leve-
lező-lapon jelezzék, hogy az összege
: : : milyen célból küldötték : : :

Fegyházra ítélték a Demb családot.

(A nagyváradi esküdtek verdiktje. — Az aradi zsüri megbantása. — Az el-
nök az ügyész ellen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Nagyvárad, április 15.

Ma délután hirdette ki a nagyváradi törvényszék esküdtbíróóságának ítéletét Szóllósy Gyula, a bíróság elnöke a Demb család ellen letolytatott bűnperben.

A csigérgyarmati dráma felújított megrázó részleteiből a nagyváradi esküdtek máskép láttak ennek a családnak a szerepét, mint az aradi esküdtszék, amely telmentette Demb Györgyöt és a feleségét.

Ezt a körülményt a nagyváradi királyi ügyész ki is aknásta vádbeszédében. A vádlottak most is tagadtak és az ügyész foglalkozva a vádlottak tagadásával rámutatott, hogy tudatlan rágalmaszó állásaikban addig mentek, hogy törvénybe átkötő cselekménnyel vádolták meg az aradi vizsgálóbírókat. A vádlottak védekezése az esküdtek megtévesztésére irányuló törekvés. Ismertette a tényállást, melyen a vád alapul. Rámutatott, hogy a lakusi járásvivós a hullaszemle során a házbeliek egyszerű állítására, hogy részeges, garázd, ta-
lurossza volt: megállapította az öngyilkosságot. Bizonyítja, hogy a vizsgálat teljesen tel-
lőletes volt. A büntetőjog történelme nem ismer példát, hogy gyermek a szüleivel szem-
ben tudatosan esseite ki a legszörnyűbb vádat amit következetesen végig tartartott volna. Demb Zsófi vallomását kétségtelenül valónak fogadta el.

Vitatta, hogy a vádlottak előre megfontol-
ták cselekményüket: gyilkosságot követtek el a Dembné nem bűnsegéd, hanem tettestárs,
mert résztvett a bűntény elkövetésében.

— Az aradi ügyész nagy munkáját — ugymond — az esküdtek telmentő ítélet-
tel honorálták. Ez az ítélet az igazság ki-
csufolása volt a most Justitia megbontott
rendjét kell helyreállítani. Rendkívüli erkölcsi
teladatot ró ez az esküdt urakra; de remélem,
azokat az embereket, kiket komoly vád és bi-
zonyítékok alapján alítottak a bíróság elé, csu-
pán szánakozásból nem fogják fölmenteni. Ez
az igazság profanizálása volna. Az aradi es-
küdtzék tévedett. Hozzanak igazságos ité-
leteit.

Az elnök megjegyezte, hogy az ügyésznek
az igazság megőrzésére vonatkozó kijelen-
tést nem tartja helyesnek. Bizonyára azt ér-
tette, hogy az esküdtek tévedtek. Kérte az
ügyészt tárgyalóságát őrizze meg.

Az ügyész kijelentette, hogy here ragadta
el. Kifejezésével az esküdtek tévedését kívánta
jelentkezni.

A vádbeszéd után a védők beszéltek.

Az ügyész ezután Demb Györgynére vo-
natkozólag módosította a vádat és szándékos
emberölés bűnrészességében kérte őt elmarasztal-
tani.

Az esküdtek mind a három vád-
lottat bűnösnek mondták ki és
Demb Györgyöt tizenegy évi, Morar
Lazart tizenket évi, Demb Györgyöt
nyolc évi fegyházra ítélték. A vád-
lottak védői semmisségi panaszt jelen-
tették be.

Számolnak az olaszok Valona feladásával.

— Targyalás a görög kormányral a visszavonulásról. — Athén politikája változatlan. —
Távirati tudósítás.

Berlin, április 15.

Ludvig Emil, a Berliner Tageblatt athéni tudósítója táviratozza: Mindazok a hírek és jelentések, amelyek a görög kormány bukását jelezték az utóbbi napokban, Bukarestből és Párisból keltek szárnyra és nem tekinthetők másnak, mint az entente-sajtó játéka. Az egész akciónak az a célja, hogy Bukarestből nyomást gyakoroljanak Athénra és megfordítva és hogy lármás hírekkel a két kormányt kölcsönösen gyengítsék és hogy egy ilyen gyenge pillanatban elérjék azt, amit husz hónap óta eddig hiába kíséreltek meg. Az igaz, hogy Athénban az új adók miatt, amelyek nagyon népszerűtlenné, a hangulat nyomott. A kormány kijelentette, hogy csak azok adóját emelik fel, akiket a mozgósítás megkímélt és akik a háborúból hasznot hústak. Ilyen módon ötven millió drachmára számítanak és körülbelül ennyibe kerül a mozgósítás minden hónapban.

— A nyelovankét éves Skuludis miniszterelnök ellen is agitál az entente. De ha a teljesen erős, munkaképes agastyán nem tudna is a folytonos támadásokkal megküzdeni, akkor is az lenne utódja, aki az entente-nek a legkevésbé kedves: Gunaris.

— A görög politika csak akkor vehetne új irányt, ha valóra válnék az, amit az entente ismételt hangsúlyozott és ez, a németeknek végső leveretése. Az természetesen, hogy a semlegesek 1914-ben és 1915-ben hozzászórtak ahhoz, hogy a németek gyors sikereket aratnak és most, ha kissé hosszadalmas valami hadiakció, akkor már vereséget akarnak keresni és az entente sajtója igyekszik ezt kihasználni. Asonban eddig hiába. Ilyen hiábavaló erőlködés volt az is, hogy Mahon angol tábornoknak a görög királynál tett látogatását a maguk részére akarták kiaknázni, mert egyáltalában nem változott meg Görögország magatartása. Maga a tábornok jelentette ki, hogy egyáltalán nem érintették a politikai kérdéseket.

— Az angol hadvezér a királyra igen jó benyomást tett, mert rendkívül nyugodtan nézte meg a katonai helyzetet és ennek következtében melegebb fogadtatásra is talált. Mahon tábornok két-szer olyan hosszú ideig tartózkodott Athénban, mint az erószakos és túlhangos Sarrail, Pau, vagy mint Kitchener. A Cuno de Athénes a társulatára egy politikamentes tea-csátélyt rendezett, amely alkalommal néhány előkelő athéni embernek hízelgeti az, hogy egy angol tábornokkal flörtölhet. Valóságilag megszágyenítőleg hatott rájuk, hogy néhány magasrangú görög tiszt, akik eddig azt hangoztatták, hogy nagyon bántják őket az angolok gyakori túlkapásai, részt vettek az angol követség által rendezett dínereken.

— Az angolok különben teljesen úgy viselkednek, mintha ők lennének az újak és minden nemzetközi szokás ellenére a főváros utcáin egyenruhában kószálnak. A semleges Görögországnak három harctere van, amelyekben ő maga csak passzív és tiltakozó szerepet játszik, tenát Korfu, Epirus és Szaloniki, amelyekben a négy szövetséges teljesen otthonosan rendezkedett be, minden nap meggyőződést az entente erőszakosságáról. Mig Korfun a fran-

ciák új akna vonalakat raknak le az egész part mentén, addig az olasz karabinerek valószínűs garázdálkodást visznek végbe.

— Április 2-án és 3-án az olaszok körülbelül harminc előkelő görögöt tartóztattak le és elhurcolták őket hajóikra, és Maltába költék őket. Ez a túlkapás messze túl megy azon a célon, amelynek ürügye alatt a szigetre jöttek az olaszok. És mindent csinálnak, csak a szerbeket nem segítik. Ugyanigy februárban is több száz görög alattvalót tartóztattak le.

— Sokolis Korfu képviselője, aki februárban valóságilag őrvongott az athéni parlamentben az olaszok gazdasági miatt, legutóbbi felszólalásában már mérsékeltebb volt, és úgy látezik ez politika szükségéből történt. Különben azt azonban már nem tudta elhallgatni, hogy az olaszok nem mint barátok, hanem mint nyílt ellenségek kötődtek ki. A kormány nagyon lanyhán és azzal a kijelentéssel felelt, hogy nemcsak görögöket, hanem osztrákokat és németeket is letartóztattak az olaszok. Eddig különben nem érkeztek nagyobb szerb csapatok a szárazföldre. De állítólag már utban vannak.

— Mig Korfun erőszakkal nurették el a görögöket, addig Valonából önkéntesen menekülnek. Valona egész lakósága vallási és nemzetiségi különbség nélkül elhagyta a várost és Felsőepirusba menekült. Görögország, amely már megszokta, hogy menekülőket be enged, ezeket is védelmébe vette.

— Görögországban tárgyalják azt a kérdést is, hogy Valona eleste után mi történik azzal az olasz hadsereggel, amely a görög területre fog visszavonulni. Monbelli ezredes, az itteni olasz követség katonai attaséja, Valonába utazott, hogy erről a kérdésről tárgyaljon. Tizenketezer olasz katona dolgozik éjjel nappal a Valona és Skuda közti úton, amely Epirus határán vezet el.

Akkir pasa, Wied herceg volt minisztere, most albasszanban székel. Mindenütt albán zászlókat lehet látni, csak Tiranában és Karankában láthatók osztrák és bolgár színek. Minthogy itt azt hiszik, hogy a bolgárok vak gyűlölettel viselkednek a görögök iránt, azt is elmeszelték, hogy Cyrill bolgár herceg van kiszemelve Albánia fejedelmévé.

— Epirus megszállása sem befejezett tény még, bár Skuludis legutóbb kijelentette, hogy az entente már elismerte a megszállást, azonban, hogy ez csak időleges beleegyezés volt és a kérdést a békekongresszusra odátették el.

— Szalonikiben óriási károkat okoztak az angolok különösen azzal, hogy a várost bombázó Zeppelinekre löttek és a saját védő ágyúik igen sok házat tettek tönkre.

A franciák a Poseidon tokot és a Karaburnut egy tengeralatti kábelrel kötötték össze. A tengeri haderő parancsnoka Mozand ellen-tengernagy Szalonikiban van. A Kréta blokádja tovább tart.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hír-lap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Csehek Oroszországban.

(Repülőink a csej teje telett. — Poivnov a hadvezér.)

Távirati tudósítás.

Prága—Stockholm, április 15.

Prága. A Praha Lidu című lap orosz fogságban levő katonák leveleit közli, amelyekből kiderül, hogy az oroszok a cseh katonákkal igen rosszul bánnak. A foglyok remélik, hogy ezután a szláv szent egyetértést senki sem veszi komolyan és senki nem hiszi el.

Stockholm. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Miklós cár április 11-én Kamien Podolskba érkezett, hogy a front új főparancsnokát Brasi-low tábornokot és a többi tábornokokat meglátogassa. A cár csapatszemlét tartott. Végig lovagolta a frontot. Az ezredekhez beszédet intézett, megköszönte odaadó szolgálataikat és kifejezte a bizakodását, hogy letogjak tiporni az ellenséget. Másnap a car Chotinskba utazott, ahol kitüntetéseket osztott szét és egy nadosztály csapatszemle folyamán két ellenséges repülőgép jelent meg, amelyek epp a cár által megszemlélt nadosztályok felé tartottak. Az orosz tüzerek nyomban erős tüzelést indítottak a repülők ellen és azokat visszatérésre kényszerítették.

Basel. Pétervárról jelentik, hogy Poivnov a lemondott orosz hadügyminiszter a keletgalíciai határre utazott, ahol egy nadsereg parancsnokságát veszi át. Az a hír, hogy ellene szabálytalanságok miatt eljárás indult, tak volna, nem felel meg a valóságnak.

Konstantinápoly. A Milli ügynökség jelenti: Az április 2-án kiadott török jelentésben jelentettek, hogy a Fekete tengeren március 30-án egy orosz számtőrhajót elsüllyesztettek. Az oroszok erről a hajóról azt állították, hogy kőrhajó volt. Erre a buvárhajó parancsnoka közre adta a jelentését, mely a hajó elsüllyesztésének részleteiről számol be: Március 30-ára virradó éjjel — mondja a jelentés — egy hajót vetlünk észre. A szürkére festett hajó a kikötőhöz közeledett. A hajó osztrákokat bocsájtott le és olyan mozdulatokat tett, amelyekről azt kellett hinnünk, hogy legénységet és hadiszert akart a parton elhelyezni. A hajón sem vörös kereszt, sem más jelvény nem volt. A torpedó kilövése után egy hatalmas robbanás történt, amelyből az következtetett, hogy nagy mennyiségű robbanó anyag volt a hajón, amely felrobbant. Közvetlen ezután a buvárhajót egy orosz torpedónaszád támadta meg. Minden jel arra vall, hogy az elsüllyesztett hajó csapatszállító volt, amely csapatokat és hadifelszerelési anyagot akart partra helyezni.

Amsterdam. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az orosz hadsereg nagy előkészületeket tesz egy új offenzíva megindítására. A harcterre vittek új csapatokat és szakadatlanul szállítják a muníciót.

Bukarest. Az orosz csapatok Karik felől husz kilométernyire közeledtek meg Trapezuntot.

Detektiv-regény az életben.

(Holttest az utazókosarban. — A rejtélyes virágcsokor. — Női szereimespár.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 15.

Mint színes, bonyolító fantáziával kidolgozott regény, olyan az a gyilkossági bűnyű, amelyre egy heves nyomozás után ma világosságot derített a berlini rendőrség. Ha nem szaraz, hivatalos, német komolysággal megírt riportban olvassuk, hajlandók vagyunk azt hinni, hogy a Kriminalbibliothek, vagy Spaumende Kriminal und Detektivromane című regény-gyűjtemények valamelyik kötetéből készült kivonat a történet.

Aprus első napjában a stettini pályaudvar raklárában egy nagy utazókosarat boncolták fel, amelyből napok óta túrnetellen búz aradt ki. A vadonutú kosarban egy női hűtőt találtak. A hűtőt durva erőszakkal gyomoszították bele a kosarba. Forkat hatalmas vágás metszette át, ezenkívül a bűkképet is átszerte a burokvaslevesű legyver, areát pedig — nyilván azért, hogy ne lehessen felismerni — össze-vissza metették. A holttest verrei autólott szőnyegre volt csomagolva. Azonnal megindult a nyomozás Stettinben és meg aznap Berlinben is, mert az megállapítást nyert, hogy a holttestes utazókosarat Berlinben adták fel. A holttest kitérői semmi lejegyzéssel nem volt a berlini rendőrgazdaság kezében.

A fodrásüzlet.

Jagow rendőrgazdátó detektívjei tehát igyekeztek nyomot találni, hogy a borzasztó tartalmú utazókosár feladóját után kutassák. Kikerdezték minden berlini drocske-kocsist és hordárt, hogy nem vittek-e március közepén (ekkor adták fel a stettini pályaudvarra a kosarat) ilyen esomagot a pályaudvarra. Csakugyan akadt is egy öreg hordár, aki emlékezett arra, hogy március 16-án egy nehéz utazókosarat vitt a pályaudvarra. A hordár jegyzőkönyvében meg is mutatja az erre vonatkozó feljegyzést, ezt a sort:

Eisasser-strasse 17—18. Fodrász-üzlet.

Női kés írta be ezt a címet és a hordártól megtudta a rendőrség azt is, hogy csakugyan nő vitte a kosarat a pályaudvarra.

Természetesen azonnal az Eisasser-strasséi fodrászüzlet felé a további nyomozás irányozta. Eisner asszony, a fodrászüzlet tulajdonosnője nem akart semmit sem tudni a kosarról. A detektívek azt is tudakolták, hogy üzlete női vendégei közül nem hiányzik-e valaki március közepén óta.

— De igen, ketten is — válaszolt Eisnerné — két jó barátom maradt ki: Franzke Márta és Bahl Helén.

A hordár jegyzőkönyvébe — mint az íráspórbákból kitűnt — nem Eisnerné írta be a címet és így az a vallomása, hogy mit sem tud az eltűnéséről, valószínűnek látszott. Sokkal gyanúsabbá vált azonban egész magatartása és nagy készsége, amellyel segítségét felajánlotta a detektíveknek, amikor kitűnt, hogy a kosarat csakugyan a fodrászüzletből vitték el és hogy a hordár megrendelője Eisnerné barátjánője, Sonnenberg Anna volt. Ezzel egyidőben kitűnt az is, hogy a két „elűnt” Berlin éjszakai életének két pillangója együtt élt, együtt lakott, évek óta szerelmi viszony volt közöttük és Franzke Márta valósággal áldozta féltékenységével barátjánőjét. Miután a holttest-

ten talán ruhadarabokból megállapították, hogy a meggyilkolt nő Franzke Márta volt, valószínűnek látszik, hogy gyilkosa a bujkáló Bahl Helén. Bahl a feltételek megerősítette Eisené is, átkiról időszakban kitűnt, hogy Uilmann Johanna az igazi neve, viharos múltja van, többször volt lopásért büntetve.

Női szereimespár.

A fodrászú, akit barátjánőjével együtt őrizetbe vett a rendőrség, elmondta, hogy Bahl Helén egy éjszaka nála aludt a fodrászüzlet mögötti levő szobában. Itt reggel felkereste őt Franzke Márta, aki heves szemrehányásokat tett Márta ellen, mert az a fodrászüzlet miatt a fodrászüzlet magára hagyva becsapódni ment. Amikor visszafordult, Franzke Mártát holtan találta, mellette a gyilkosnő, Bahl Helén, aki kenyérgömbö, hogy ne jelelje őt fel, elitogja a holttestet a hűtőbe. A gyilkos leány azután egy utazókosarat hozott, abba gyomoszította a holttestet. Sonnenberg Annát pedig megkérte, hogy a kosarat, amelyben fényképeket vannak, viesse ki a pályaudvarra.

A titokzatos virágcsokor.

Két nappal később a rendőrség kezére került Bahl Helén is, akit az ellene kibocsátott körözéssel fényképeiről ismertek fel a dohányzószobában. A leány határozottan tagadta a gyilkosságot.

— Március tizenötödikén — vallotta kihallgatásánál — levelet kaptam egy virágcsokor kíséretében. A levélben találkozára hívtak egy mulatóhelyre. Márta, aki borzasztó féltékeny volt, ha férfakkal beszéltem, összeveszett velem, de én mégis elmentem a mulatóba, aztal, hogy többé nem is térök vissza Mártához. Ejtéig hiába vártam ott, barátom, aki a levelet küldte, nem jött el. Ekkor a fodrászüzletbe mentem és egy éjszakára szállást kértem, de már korán reggel elmentem és Mártával nem találkoztam többé.

Azt is elmondia még Bahl Helén, hogy újságot sonasem olvas és így a gyilkosságról nem tudott elfogatása napjáig semmit. Bahl Helén tagadása ellenére is letartóztatták. Minden jel arra vallott, hogy ő volt a gyilkos, megérte a féltékenységi bűntudatát a veszekedés nevében, azután ki is rabolta. Ekkor azonban varatlan — igazi detektivregénybe való — fordulást történt.

Egyik detektív a Bahl Helénnek küldött csokor és levél után kezdett nyomozni. Megtudta, hogy a leány csakugyan kapott találkozási levelet, el is ment a mulatóba, ott még éjtékor is érdeklődött Schuitze ur iránt, de Schuitze ur nem mutatkozott. A detektív kinyomozta Schuitze urat is, aki elismerte, hogy barátja volt Bahl Helénnek, de március 16-án nem látta se levélét, se csokorát találkozára. Sherlock Holmes, Lescogu, vagy Gryes detektív, sőt Prot. Nick Fantom a mozivásznon sem okozkodhat szebben, mint a kis berlini detektív tette: „Itt valami nincs rendjén: ezt a hamis találkozási hírt nem ok nélkül rendezték”. Amikor pedig azt is megtudta, hogy a virágcsokrotól nő rendelkezte az Eisasser-strasse szomszédságában levő fodrászüzletben, azonnal tudta, hogy mit tegyen: Sonnenberg Annát fogta vallatni. A huszonegy éves leány már előző vallomásaiban is ellenmondásokba keveredett és most a szemfüles detektív megfoesította eddigi fejtését.

Kis gyermek a fogságban.

Sonnenberg Anna ugyanis állandóan együtt volt két éves törvénytelen kislával, aki még a kihallgatások alatt sem mozdult el anyja mel-

lől. Várhányszor a keresztkérdések ugyan is zavarba hozták, hamar odahajolt a gyerekhez és azzal foglalatoskodott, azt becsúgatta, és eszméletlenül visszahajolt a fejére. Uilmann rendőrbiztos mindenekelőtt ellátoltatta a gyermeket és így hallgatta ki újból Sonnenberg Annát, aki a szokásos mensék nélkül nem tudott kitérni a keresztkérdések elől és beismerő vallomást tett.

A gyilkosság.

— Uilmann Johanna — mondotta el a leány — már régen tervezte Franzke Márta meggyilkolását, mert úgy látta, hogy Mártának sok pénze van. Arra a este, hogy Mártát a fodrászüzletbe csalta, a következő tervet eszelte ki. Tudta, hogy Márta féltékeny Heléne, tehát egy férfi ismerős nevében találkozára hívta Bahl Helén és a levelet virágcsokorral együtt olyan időben küldte a közös lakásra, amikor Franzke Márta is otthon volt. Márta — amint ezt a tervben kiszámította — csakugyan összeveszett a randevu miatt Helénnel és amint várjuk, másnap reggel hozzánk szaladt Helén keresni, Johanna bevezette a szobába, kávét adott neki és mialatt a kávét itta, nyakába dobta az előre elkészített burkot, egy borotvával elvágta a nyakát, elvette a mellébe rejtett összesen negyven márkát tartalmazó erszényt. Azután kosarat vásároltunk és abban kivittette a pályaudvarra a holttestet.

Uilmann Johannát — mialatt az a vallomás történt — saját kívánságára egy másik szobában szembevitették Bahl Helénnel. A megátalkodott asszony izgatottan és szikázódva szemébe mondta Bahl Helénnek, hogy ő a gyilkos. A leány ártatlansága tudatában nyugodtan válaszolt. Az izgalmas jelenet után pár perccel a gyilkos fodrászú elé tarták bűntársai beismerő vallomását. Ennek súlya alatt megtört a fodrászú és elismerte, hogy ő Franzke Márta gyilkosa. Bahl Helén természetesen nyomorban szabadon bocsátották.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Beregi Oszkár és az angol nyelvtanár. Budapesti jelentés: A budapesti kámerai bíróságon Tóth László dr. bíró ma délelőtt az orakor hirdette ki az ítéletet abban a becsületérsései és rágalmozási perben, amelyen Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház tagja indított Rotben Francis angol nyelvtanár ellen. Rotben Francis, aki éveken át nagy tisztelője volt Bereginek, valamiért megharagudott a művészre és egyre-másra küldötte neki és ismerőseinek a sértő leveleket. De nemcsak leveleiben sértette Beregit, hanem fel is jelentette a katonai hatóságnál, hogy kibűnt a katonaság alól. Beregi eddig nyolc becsületérséseiért, három rágalmozásiért és egy natoság elleni rágalmozásiért perelt be az angol nyelvtanárt. Az ítélet szerint a budapesti büntető járásbíró Rotben Francis 41 éves angol nyelvtanárt három rendbeli becsületérsései miatt keszer ötöt éves korona pénzbüntetésre, egy rágalmozási miatt pedig két hónapi fogságra és kétszer korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyés megnyugodott az ítéletben, minán azonban Rotben Francis egy ízben mar elítéltek becsületérséseiért, de az ítéletet a novela alapján felüggesztették, kérte, hogy most ezt az ítéletet is hajtsák végre. Rotben Francis felebezett.

§ Eskütétel. Izkrih Arnold dr. kinevezett borosonói közjegyző ma tette le az aradi törvénytelen közjegyzői esküt.

Az aradi piac különös alakjai.

(Tejet Kecskés doktor urnak. — A titokzatos vajszedő.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 15.

Több mint egy éve már, hogy tolyton szidják Aradon a falusi termelőket, mert azok nem akarnak árut behozni, hanem otthon tartogatják, vagy pedig a szomszédos helyek piacaira szállítják. Ha egy-egy falusi paraszt asszonytól megkérdezzük ennek okát, rövid választ kapunk:

— Nem emberek módjára bánnak velünk.

A másik azt mondja:

— Akiknek a piacon rendet kellene teremteni, azok csinálják a legnagyobb zavart.

A legfőbb panaszkodás az, hogy nagyon gorbomba fogadtatásban részesíti őket a hatóság, mert az nem tudja megkülönböztetni a falusi termelőt a hivatásos kofaasszonytól. Magunk is szemtanúi voltunk már számos olyan jelenetnek, amely legalább is fejcsóválást okoz a szemlélőnél. Vannak olyan tanyai asszonyok, akik évek óta mindig ugyanannak az aradi családnak hordanak élelmiszert: szárnyast, tejet, túrót, tojást. Ezek a lóvasutó végállomásától egyenesen a vevőjük lakására viszik a becsomagolt cikkeket és nem viszik ki a piacra, mert ott nagy harc folyik minden élelmiszerért. A lóvasutó végállomásánál azonban rendőrök és rendőrtisztek várják a falusi népet és ha valakinél csomagot látnak, azonnal ráparancsolnak:

— Ezt vigye a piacra.

— De kérem, ez el van adva, ki van fizetve, ezt nekem el kell vinni X-néhez.

— Semmi beszéd, ezt ki kell vinni a piacra.

— De kérem — áll elő ekkor egy asszony — engem X. nagysága küldött ki, hogy átvegyem a holmikat, ez már ki van fizetve.

— Ha még egyet szól, felpofozom! — rival rá a hatóság embere.

S ezzel már el is döntötte a vitát: a paraszt asszonyt néhány darab élelmiszerrel a piacra lóditotta, holott ő nem akart a piacra jönni.

De lássuk, vajjon csakugyan a vevőhöz jut-e minden cseppnyi élelmiszer a piacról? Ez nagy tévedés. Az eladó és a vevő közé turakodnak olyan alakok, akikről senki se tudja: mi címen bolyonganak a piacon?

Többek között egy öreg, ugynevezett nád-rágos ur is járkal a piacon, akiről csak annyit tudnak, hogy a városházáról való. Ez a vén Sztinx különösen a tejes asszonyokat választja ki.

— Ide a tejet, — mondja — itt van érte a maximális ár.

— Mit akar? Ez már el van adva.

— Az nem beszéd. Ez a tej Kovács hadnagy urnak kell!

— Jaj, az más.

De egy aradi asszony nem hagyta abba a dolgot. A falusi árus asszal fogadta, hogy egy öreg városházi ember már elvitte a tejet Kovács hadnagy számára.

— Az nem lehet — mondta az aradi asszony — Kovács hadnagy nem tesz így!

— Nézze csak lelkem — szól a tejes asszony — ott van az az öreg ember.

Az aradi urinó ekkor odament a piacon ácsorgó vén emberhez és haragosan rá szólt:

— Hogy merte maga elvenni az én teje-

met és hogy merie maga Kovács hadnagy nevét használni.

A ravasz bécsi nagyon megbökkent és szörnyű bosszant kérések között adta vissza a tejet. Ugyanez a vén róka azt is megteszi, hogy a piac legjobb vaját és túróját összezsedi. Minden eladóhoz ezzel lép oda:

— A Kecskés doktor urnak kell!

Hogy ki az a „Kecskés doktor ur” azt nem kérdezi a falusi eladó, mert nem tudja, hogy ilyen nevű doktor nincs is Aradon.

Másik érdekes alakja a piacnak az, aki nagy befolyással bír a piacon, vagyis a vajtárókat és minden ekzsztázis nélkül le-nyes vagy tá-lasszóként a porcokból. Valaki egyszer mégis megkérdezte tőle:

— Mit akar ezzel a sok apró darab vajjal?

— Vizsgálat! — felelte hivatalos komolysággal.

— Hogyan tudja maga megvizsgálni, és hogyan tudja meg: kié a rossz vaj, amikor minden darabkát egy üvegbe rak és nincs ráírva, hogy melyiket kitől vette el?

A komoly férfi dühös szemeket meresztett és tovább ment. Fél óra múlva tele volt az üvegje vajjal és akkor elment „vizsgálni”.

A rendőrségnek is jó volna a piacon egy kiteszt „vizsgálni.”

H I R E K.

Aradi honvédek gyásza.

— A gyulai ezred hősi halottjai. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 15.

A magyar királyi gyulai 2. pótzászlósaj tisztikara a következő gyászjelentést adta ki: Mérhetetlen fájdalommal, szívünk minden szomorúságával jelentjük, hogy

Döme Gyula százados, Hadházy András százados, Butty Lajos főhadnagy, Münch László főhadnagy, Sántay Lajos főhadnagy, Lukács Miklós népf. főhadnagy, Szabados Béla népf. főhadnagy, Kovács Béla t. hadnagy, Szabó Béla t. hadnagy, Lajosi Géza Zsigmond tartalékos hadnagy Simon Ernő tart. hadnagy, Sarkózy János Batázs dr. t. hadnagy, Brandt Imre t. hadnagy, Brunner Sándor t. hadnagy, Fischer Alfréd t. hadnagy, Vizer Aladar népf. hadnagy, Csinai János népf. hadnagy, Kolarov Ivan tart. zászlós, Akerasz József t. zászlós, Sohmiat József t. zászlós, Szekely Ferenc t. zászlós, Horn Ferenc t. zászlós, Haver József t. hadapród, Mucza Szuárd t. hadapród, Gorbáberger Samuél t. hadapród, Hirsch József t. hadapród, Kocsis Zoltán t. hadapród, Kormoczky József t. hadapród, Gudra Arpad t. hadapród, Eiek László t. hadapród, Nikodem Lajos t. hadapród, Szekely Károly t. hadapród, Kattos József t. hadapród, Molnar Janos t. hadapród, Adler Imre dr. népf. főorvos, Ruaz Peter népf. hadnagy

a királyért és hazáért hősi halált halt.

Forró, őszinte könnyeket ejtünk elesett hőseinkért, a mi jó bajtársainkért, de sirajuk velük együtt ezredünk derék, jó katonáit, a Nevtelen Hősöket is, kik részint a becsület mezején ontották véruket, részint Praemysl várában orosz fogságba kerültek és akikből számosság, érelésüknek merít az egész fo-

goly táborokban daló ragálynak estek áldozatul.

A sors meg nem fejthető végzet elragadta őket a szerető család és jó barátok köréből, de hősi haláluk telemelő vigasz-mindnyájunk számára és büszke önmegtagadását viseljük a tájadalmat, mert Hőseink a életünk és mindnyájunkért ontották véruket.

Vigye e gyászkeretes lap lelkesítő tüdővölétűzet a lövésárookban küzdő hő katonáinknak és lelkesítse őket az elesett hőök megveletes emlékezeté, akik megmutatták, hogy hogy kell megmenni a kiáért.

Eredek történetében amny hőkkel bervek és emlékeztük adjon erő: nekik a tovább küzdéshez és izgatá morzsa: hősök nevét vigye tovább a hazánk-hogó, a nagy győzelemig!

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 érakor.

Szófia. A Dnevnik jelenti Bukarestből: Bratinnu tárgyal Marghillomannal, hogy a kormány és a konzervatívok közt, Romania külügyi politikájára nézve megegyezést értesítsen.

Szófia. Derusszi román követet visszahívtak.

Bukarest. Szófiából jelentik: A hazafiúság miatt letartóztatott Genadiewet ma szabadon bocsátották, állítólag Boris herceg közbenjárására. A herceg Aposzlavov közoktatásiügyi miniszterrel, Genadiew báróval tárgyalat hozzászan.

Buarest. Szófiából jelentik, hogy az a bizottság, amely Genadiew partjának bűneit vizsgálja meg, vadat emelt Fitsoff és Nikitorov tabornokok ellen, a hadsereg élelmezésének elhanyagolása miatt. Vadat emeltek Dikoff volt intendans ellen is.

— Ejegyzés. Végvári báró Neumann, megye dr. Wienben eljegyzete gelsai és bukaresti báró Gutmann Edithet, gelsai és belkesei Gutman László és neje leányát.

— Ottenberg Tivadár udvar tanácsos a Pénzügyi Központ egyik igazgatója. Nagyvaradról telefonálja tudósítónk éjjel: A nagyvaradi nagyobb pénzügyezetek ma este értekezletet tartottak abból a célból, hogy a Pénzügyi Központnál, a vidék számára tartott hat igazgatói állás betöltésének kérdésével foglalkozzanak. Tudósítójuk a beavatott bankkörökből arról értesül, hogy a Központ egyik igazgatói tagságát Ottenberg Tivadár udvari tanácsosnak, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatójának ajánlják fel.

— A képviselőház alelnökeinek kitűzéstése. A király Szász Károlynak, a képviselőház alelnökének, a közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül a belső titkos tanácsosi méltóságot, Simontits Elemérnek pedig a Szent István-rend középkeresztjét tdományosta.

— A hiszemita belga király. Zürichből jelentik, hogy Albert belga király felszólította nővérét, a vendomei hercegnőt, hogy a Párisban megjelenő belga lapot, melynek „La Nouvelle Belgique” a címe, vonja meg támogatását, mert antiszemita tendenciákat szorgalmaz. Nagybelgium eszméjét proponálja.

— Nincs sebesült a Wolhyniában harcoló aradiak közt. F. Adolf aradi művezető írja újabban az orosz harcokról: Frontunk igen élénk mostan. Tegnap is repülőink erős bombázták sikerrel az oroszok állásait, az oroszok egy-egy repülőgépjük után leadtak körülbelül 85—40 ágyulövést, de még egyszer sem találtak. Április 6-ikán pedig hat német repülőgép széljével robbantotta az orosz front mögötti vasútvonalat és ezután szerencsésen minden baj nélkül valamennyi visszakerkezett állomás helyére. Tegnap a déli órákban az orosz tüzérség erős ágyú (gránát) tüzet indított állásaink ellen. (Főleg a konyhánkat kereste, de nem találta.) Tüzérségünk erre erős pergő tűz alá vette az oroszok ágyú állásait, ekkor megkezdődött a tüzérségi paraj. Rövid 20 perc alatt az orosz ágyúk el is hallgattak. Részünkről a pár kisebb sebesülést kivéve, semmi nagyobb kárt nem okoztak. Az aradiak közül eddig még sebesülés sem történt.

— Elrejtett szerb fűszerek Belgrádban. Belgrádból jelentik: A szerbiai cs. és kir. katonai főkormányzóság a Belgrád megújírtatását követő hetekben felhívta a lakosságot, miszerint minden magántulajdonban levő fegyvert, roszert, gyújtó és robbantó anyagot haladéktalanul szolgáltatson be, mert e rendelet megengedéssel szemben szigorú megtorással fog élni. Ennek dacára, az utóbbi időben igen gyakran fordultak elő esetek, hogy a rendőrség magáncsoknát be nem szolgáltatott, vagy elrejtett fegyvereket kobozt el. A napokban a belgrádi cs. és kir. rendőrség nagy fegyver- és fűszerkészlet nyomára jutott. Hosszabb ideig tartott nyomozás után a Csinagorszka-utca egyik magánházában názkutatást rendeltek el, amely meglepő eredményei végződött. A pince egyik rejtett részében nagyszeműen elrejtették és csak alapos kutatás után észrevett fegyverraktárra akadtak. A pince ezen rejtett része cementválaszfalakkal volt elválasztva. A rendőrség feltöltötte a falat és ott a következő szenzációs leletre bukkantak; 34 méter mássa u. rez, 582 revolver, 1600 füzbertöltény, 9000 revolvertöltény, 14.000 gyújtógyutacs, 15.000 gyújtócsappantyú, 60.000 robbantó-gyutacs, 250.000 rézgyújtócsappantyú, és 800.000 fegyvertöltény, gyutacsokkal (a szerb katonai puskák részére) képezték a bafalazott pince tükát. A rendőrség a leletet a tüzérségi anyagraktárba szállította el. A vizsgálat megmutatta, hogy a most kiásított fegyverleletet még a monarchiában csapatok őrsi ofenzívájára elrejtették el, és a vizsgálat ennek dacára a legszelesebb mederben folyik.

— Reménybe idegen csapatok vonulnak be. Zürichből jelentik: A kormány tagjai leiszóhítottak Juansikkaj, hogy mondjon le elnöki tisztéről, mert elvesztette a közbizalmat és az országban uralkodó rendkívüli izgalom csakis az ő lemondásával szunne meg. Az orosz lapok pekingsi jelentések szerint azt közlik, hogy a déli tartományokban nagyon izgatott a hangulat Juansikkaj ellen és az egyre nagyobb merveket öltözött mozgalom annak szükségességét idézheti elő, hogy a kínai fővárost külföldi csapatok szállják meg.

— A hadvonalat aradi nyomdászok nevel, illetve szűkei ezután nivalók is, hogy a husvéti sereg füzetele miatt ma vasárnap, április hó 16-án délután 3—5 óra között a Munkás Utcaonban (József, Balra) személyesen jelenkezzenek.

— Tisza gróf a művelői színpadon. Nagyváradról jelentik: A harctéren megsebesült Tisza Kálmán gróf nagyszalontai képviselő két kiskorú fia onszént katonának jelentkezett és néhány hét múlva be is vonul a nagyvárad huszárokhoz. Az egyik kis huszári a tizenhétéves Imre gróf, aki a nagyszalontai főgimnázium tanulója, a fiatal katonak tiszte, teleltere rendezett búcsúünnepen olyan talentumával aratott sikert, amely a Tisza-családban legalább is igen ritka: költeményeket szavalt, korost dirigált és szindarabban játszott. A művelői, melynek jövendőt a hadiárva jávára szántak, a kis Imre gróf rendezte. Felolvasást is tartott, melyben a katonadatokról, a humorról és a költészeleiről értekezett. Előadása alatt a gimnázium enekkora katonadatokat adott elő a korost a fiatal Tisza dirigálta. Majd szindarabot játszottak, melynek főszerepét, a busuló junaszt szintén ő alakította. A kis grófnak nagy sikere volt, amiről atyjának és nagybátyjának, Tisza Istvánnak jelentést tettek, aki bizonyára meglepedéssel vette tudomásul, hogy tanítványának ilyen sokoldalú művészi képességekkel megáldott tagja is van.

— Magyar bíró új szeruma a kolera ellen. Budapesti telefonja tudósítók: Kvaszay Ede miniszteri tanácsos, a konstantinápolyi konzularis legfőbb törvényszékének volt elnöke, aki ott tartózkodása alatt alaposan tanulmányozta a kolera és más epidemikus megbetegedéseket, húszhárom év óta egy új gyógyszerrel kísérletezik a kolera és az epidemikák legyőzése érdekében. A miniszteri tanácsos Ungváron nagy sikerrel folytatja kísérleteit és a kolera Magyarországon való elterjedésének megállítására nagyrészt neki köszönhető. Most több helyen kísérleteznek Kvaszay szerumával. Legújabbban Washingtonból jött jelentés arról, hogy Elichorn dr. egyetemi tanár, az ottani egyetem végülre vezetője is folytatott kísérleteket az új szerummal és ezek a kísérletek nagy sikerrel jártak.

— „Az enes város.” Városunk közigazgatásának egy fontosabb kérdéseiről tenni említést tartja meg előadását ma az az vasárnap délután 5 órakor a városnaza dísztermében Vámos Jenő székesfővárosi állatorvos. Az előadást Arad város nagyközönsége részere az Oszkari szabadtéren páholy rendezte. Beépő díj nincs. Ezzel az előadással bezárja páholy közérdekű előadásainak ciklusát, melyen alkalma volt városunk közönségének Dr. Pékler J. Gyula, Dr. Madzsar József és Daniel Arnold kiváló szociológusokat megismereni a tanulásos előadásokban gyönyörködni.

— A megegett herceg. Lembergől jelentik, hogy a nyolcvanöt éves Zenovitz-Wratkowitz herceget nagy szerencsétlenség érte. Tegnap palotája ablakán át lüst szállott ki az utcára. A járőrök becsatolták a palotába és a herceget veres lejjel, összeégve,oltan találtak szobája padlóján. Valószínűleg szelhudés érte, elonkolt a kőben lévő égő gyertyával felgyújtotta a szoba berendezését. Zenovitz herceg III. Napoleon egyik titkára volt, 1870. után Lembergbe költözött és egészen értekes műgyűjteményekkel szellette idejét.

— Felazadt orosz gyalogezred. Petervariól jelentik: Egy orosz gyalogezred legenyesege Nikolajevszkben felazadt. A legenyesege sortuzet adtak, 27 ember meghalt. A lazadást a tisztek orosz bánasmoúja okozta. A tisztek ellen megindult a vizsgálat.

— Eljegyzés. Sidor Ignác és Schwarz Sarolta jegyzek.

— Elített árdrágító. Petkovics Béla rendőrtelügyelő napok óta megfigyelte a piacon Lutz Jakabné kofasszonyt, aki különösen a baromi piacon tűnt fel különös viselkedésével. Illítsné a piac legjobb vevőit ószeszedte és elvitte a Sina-utca 1 számú házba. Illítsné ugyanis társult Weisz Józsefnél arra, hogy a környéken olcsón összevásárolnak libát, amit Aradon hatósági ellenőrzés kikerülésével fognak eladni. Tegnap reggel, amikor a rendőrtelügyelő belépett a házba, harminc liba volt az udvaron és a libákra Weisz Ferencnével már többen alkuba állottak. Weiszne egy pár libáért nyolcvan koronát kért és egy kilenc-tíz kilós libát negyvennégy koronán alul nem adott. A rendőrtelügyelő tejelentése alapján ma tárgyalta ezt az ügyet Grunaz László dr. rendőrkapitány, aki Weisznet száz korona pénabüntetésre ítélte. Illítsné ellen a kihágást nem sikerült debizonítani.

— A románai játébankok ellen. Bukarestből jelentik: A román kormány rendkívüli bizottságot küldött ki, hogy az egyre nyomban növekedő drágaságnak újat vágja. Husz százalék adót róttak ki a sinajai és konstanzai játébankokra. A Viitorul vezércikkben harcol a hasárdjátékok megtörése ellen.

— A konzul leánya. (Bűnügyi dráma az Urániában.) Kiváló drámát mutatott be tegnap a színház. A dráma tárgya végtelenül érdekes, amennyiben a szerencsés és szerencsétlen véletlenek összetakálkozásán alapul. A révkonzul egyik kapitánya tiltott dolgokat művel és emiatt a révhatóság elrendeli a hajó üldözését. A konzul leánya megtudja, hogy a hajón, melyre a katonaság sortuzet ad, edesatyja is tartózkodik. Minden gondolkodás nélkül a vízbe ugrik és közli edesatyjával a borzasztó valót. Csak nagynehézen sikerül az égő hajóról elmenekülni és a menekülés munkáját nagyban elősegíti a fiatal hadnagy, akit már rég kiszemelt magának a leány. A fordulatos kiváló dráma nagyszeműen van rendezve és fotográfiai szempontokból is elsőrangú. Benne Emilia Sannon, egy csodaszép svéd színésznő kiváló alakítást mutat be. — Bőfősóda, Schildkraut emidei legkiválóbb nagy alakítása legközelebb az Urániában. 5

— Izr. istentisztelet. A templomi előjáróság közhírré teszi, hogy a f. hó 17-én este beköszöntő peszach esti istentisztelet fél hét órakor kezdődik. Kedden peszach első napján a muszat istentisztelet kezdete fél tíz órakor, melynek folyamán hitszónokiat tartatik. El napon az esti istentisztelet kezdete háromnegyed hét órakor veszi kezdetét.

— Egyéves önkéntesi előkészítő tanfolyam. Az 1898-ban született oly sorozásra kötelezettek, kiknek 5 középkiskolájuk van, vagy a folyó tanévben az 5-ik középkiskolába beiratkoztak, a legújabb honvédelmi miniszteri rendelet szerint a teljes önkéntesi jogot elnyerhetik, ha a minden hónapban megtartandó egyéves önk. kiegészítő vizsgát leteszik. Ezen vizsgára folyó hó 20-án egy előkészítő tantályamot nyitunk, mely hat hétig tart és melyre jelentkezők folyó hó 9-től folyó hó 16-ig beiratkozhatnak. Engel keresk. szaktantályama (Lázár Vilmos-utca 2.) Telefon 1046. Oktatás vidékre is. 2017

— A kültekei Madonna az Apolló vasárnapi műsorán. Két napon át gyönyörűséggel nezte az Apolló-színház közönsége ezt a magható drámai filmet. Vasárnap uionára mutatja be az Apolló-színház „A kültekei Madonna”, amelynek női főszerepe: Mia May, Nick Fantom csodaszép partnere játsza.

— Házkutatás egy angol lapnál. Londonból jelentik: A Labour Leader üzleti helyiségében házkutatást tartott a manchesteri rendőrség és nagyon sok nyomtatványt elköbzött. A lefogott röpiratok címei a következők: „Belgium és egy darab papirus”, „Hogyan támadt a háború?”, „Finnország, Szerbia és a mi orosz szövetségünk”, „Nagy-britannia és a háború”. Azonkívül elkoboztak egy emékiratot, amely az oroszországi politikai foglyok kínzásáról szól. Megállapította a rendőrség, hogy ezeket a röpiratokat nagy tömegben elterjesztették az országban és a lefoglalt anyag csak maradványok a már elfogyott készletnek.

— Gazdát cserélt aradi ingatlanok. Teleki Miklós és neje eladták az aradi 7130. sz. tjkvben felvett Tisza István-ut 52. sz. házat 10,000 koronáért Lánzos Jakabnak. — Özv. Nesnera Aladárné és özv. Simay Istvánné eladták az aradi 6623. sz. tjkvben felvett gróf Apponyi Albert-ut 7. sz. házból az őket illető kétnegyedrész 24,000 koronáért Radó Gyulánának. — Szabadkai Ignácné eladta az aradi 6623. sz. tjkvben felvett gróf Apponyi-ut 7. sz. házból az őt illető egyhated részt 12,000 koronáért Radó Gyulánának. — Fődes Béla eladta az aradi 7715. sz. tjkvben felvett Vajassy Lajos-utca 113. sz. házból az őt illető fele részt 10,250 koronáért Faulhaber Ilonkának. — Özv. Berár Mihályné eladta az aradi 2371. sz. tjkvben felvett Sarló-utca 58. sz. házat 10,400 koronáért Teleki Miklós és nejeinek. — Tzjfel András és neje eladták az aradi 6632. sz. tjkvben felvett Iona-utca 36. sz. házat 9800 koronáért Vinkovits Béla és nejeinek.

— Az aradi villamossági r.-t. ezután értesíti a logyaszió közönséget, hogy április hó 16-án, délelőtt 11 órától 12 óráig a kábelhálózat mentén az áramszolgáltatás kábelkapcsolás miatt szünetelni fog.

— Nők a norvég kormányban. Zürichből jelentik, hogy a *Matin* krisztianiai távirata szerint a storting nagy többséggel javaslatot fogadott el, mely szerint a nők is tagjai lehetnek a kormánynak.

— A vízvezeték éjszakai elzárása. Az alant megjelölt utcákban és napon este fél 10 órától reggel 5 óráig a vízszolgáltatás eszaktalozat mosás miatt szünetelni fog. Április 17-én az Atilla-tér, Thököly-tér, Szent István, Aulich Lajos-, Lipót-, Flórián-, Mikes Kelemen-, Heim Domokos-, Knéziak Károly-, Deák Ferenc és Kálvin-utcákban.

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban. Jó minőségű fehér vagy szines férfi ing darabja 7 korona, egy nyuszór kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 3-50 korona, gyermek patent és órna harisnyák 1-50 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy Áruház. 271

— Ertesítés. Grünwald és Moskovitz rövidáru nagykereskedők, üzletüket Arad, Boros Bényi-tér 22. szám alól József főherceg-ut 1. szám alá, (Viktória Takarékpénztár házába) a városházával szemben, helyezték át.

— Engel keresk. szaktanfolyama — (Lázár Vilmos-utca 2.) Könyvelés, gyorsírás, gépírás, levelezés stb. Alapos gyakorlati oktatás. Díjtalan állásközvetítés. Telefon 10-46. 2016

— Közgyűlés. A Dr. Rosenberg Sándor jótékony-egylet ma vasárnap, április hó 16-án, d. n. 3 órakor, az izz. hírközlési épület termében rendezte évi közgyűlést tart, amelyre a tagokat okvetlenül megjelenésre meghívja Kiss Ignác, elnök.

— Egy egész anttáriumot sikerült juttatniasan megvannam, s így abban a kollektos helyzetben vagyok ezen tárgyakat u. m. régi porcelánok, üvegcsék, kepek, fateragványok, papák stb. nagyon olcsón továbbítani. Ugyancsak vessék és cserétek ilyenü tárgyakat, melyek megtekinthetők: Fischer Mór, úvag, porcellán, díszmű- és képekeretező üzletében Arad, Andrassy-tér 26. Városi és megyei telefon sz. 568. 2009

— Csomagoló papirok nagyban Kerpelnél. 241

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Könyvtárakat, bélyeggyűjteményeket és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

A kancellár beszéde román szempontból.

(Bukarestben a győztes szavát hallják Bethmann-Hollveg beszédéből.)

az aradi közlöny magaslójának

Arad, április 15

A román sajtót érhetőleg erősen foglalkoztatja a birodalmi kancellár beszéde, amelyet az egyes lapok természetesen külpolitikai álláspontjuk szerint kommentálnak.

A „Scara” ezt írja:

— A kancellár kijelentése szerint Németország addig nem köthet békét, míg elég biztosítékot nem talál arra, hogy jövőre meg nem támadják. Ha Németország egy kétes értékű békébe beleegye, bünt követne el a német néppel szemben, mely oly súlyos áldozatokat hozott. E békének véglegesnek kell lennie, hangsúlyozza a német kancellár, hogy addig békeről szó sem lehet, míg Oroszország a balti tartományok visszavadását követeli, míg a lengyel kérdés megoldv nincs és míg a Belgiumban élő állam torzások fejlődési szabadsága biztosítva nincs. A négyesszövetség telekürtöli a világot, hogy a kis államok szabadságaért küzd, de függetlenségükkel szemett gunyt az, míg a hatalmas, győztes Németország kijelenti, hogy a államokat fel kell szabadítani, a lengyel kérdést meg kell oldani és a népeket a moszkovita járom alól fel kell oldani. Addig nincs béke. Dacára ennek, az itteni rubelhősök azt fogják mondani, hogy a négyesszövetség oldalán találják a civilizációt, a másik oldalon pedig csak a teuton barbarizmus látható.

Ugyancs a lap kigunyolja az „Adaverult”, mely a félelemtől reszket, mert a kancellár kijelentette, hogy Németország területileg gyarapodni fog. Ezek a szobolvaok természetesen tudják, hogy Németország nem fogcsog úresen, hanem szavat követik a tettek is és hogy végeredményében Németország minden vonalon győztes marad. De azért mégis ordítanak és akkor is kiabálnak fognak, ha Németország megszerzi Besszarabiát és Romániának ajánldekozza, addig fognak köpödni, míg az orosz követség a havi fizetést folyósítani meg nem unja.

A „Libertatea” a többek között ezt írja: A német kancellár úgy beszél, mint a győztesek beszélnek. A német kancellár mint győztes, joggal beszélgetett a jövődó Európáról és joggal nyilvánithatta a világ előtt, hogy mi lesz a háboru után. Oroszországot annyira meg kell nyirbalni, hogy Európa nyugodt fejlődését ne veszélyeztessse többé és kényeserive legyen lemondani törekvéseiről: a Fekete tengert elorossosítani és Konstanti-

nápolyt uralni. Románia ezen eredménnyel boldog lehet. Mily különbség rejlik a német kancellár beszédmodora és a négyesszövetség vezetőinek szónoklásai között. Ezek Németország megsemmisítését hirdetik, a német kancellár pedig azt feleli, hogy minél erősebbek szavaik, annál erősebbek lesznek vágásaik. S hogy mit jelentenek a kancellár jövendölései, azt Szerbia megsemmisítése bizonyítja.

A „Ziua” vezetőikben jelenti, hogy a kancellár beszédéből világosan következtethető, miszerint Németország a háboruval tartós békét akar Európa számára és a kis államok szabad fejlődését és nemzeti életét akarja biztosítani.

A „Moldova” az úres szavakat és pompás frázisokat tárgyalja, melyekkel a román népet — mint mások alkoholál — lerészegítik, ugyanynira, hogy független ítélő képességét elveszti és képtelen az alkalmat megragadni, mely most a rég elkészített területnagybővítésre vezetne.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. S. A sajtóhadiszállás tábori postaszáma 39. A haditudósítók rendszerint ott tartózkodnak, de ha épen szabadságon is van a címzett, vagy kiránduló csoporttal egyik-másik hadseregünk frontját járja be, ezzel a címzéssel okvetlenül megkapja a levelet.

D. B. 98. Németországi úthos utlevél kell, a melyet a belügyminisiter állít ki. A kérelmet azonban Aradon a rendőrfőkapitánynál kell előterjeszteni. Ha az utlevelet megkapta, semmi sem állja útját tervének annál is kevésbbé, mert hiszen Németországból bármikor hazahívhatják.

Sz. K. Panaszos soraira csak azt válaszolt hatjuk: ha a dolog csakugyan úgy történt, amint leírja, van rá orvoslás; tessék az illető rendőrt — persze tudni kellene a szamat — bepanaszolni a főkapitányságnál. Arra csak abban az esetben van joga a rendőrnök, hogy a nézőtérrel eltávolítson valakit, ha rendzavarás történt.

Kórház. A kimutatást nem közöltük, mintán már többször felvilágosítottuk olvasóinkat, hogy ilyen terjedelmes és a nagyközönséget egyáltalán nem érdeklő közönetnyilvánításnak nem adhatunk helyet. Azok a kimutatások, amelyek — mint írják — „mégis kivételt képeznek” a kiadóhivatal által megállapított díjazás mellett jelentek meg. Így az önök kimutatása is megjelenhet.

Feltámadás. Nem valószínű, hogy a husvétii számban helyünk legyen.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A csöves tengeri ára. A városi tanács a földmivelésügyi minisiter rendelete alapján tájékozásul közhírré teszi, hogy a hadügyminisiter felhatalmazta a Hadi Termény Részvétársaságot, hogy a hadsereg részére vásárolt, valamint a requirált tengeriből a hadsereg részére átvett csöves tengeri átvételi árát folyó, évi április hó 1-től kezdve a szemes tengeri maximális árának 90 százalékban állapítsa meg, vagyis csöves tengeri után métermézsánként az őrségi és gondozási díjjal együtt 26 korona 40 fillért fizessen ki a készlettulajdonosnak. A megállapodás visszaható erővel nem bír s így a március hó végéig lezártított csöves tengeri után vételár többet nem igényelhető. Muntogy a közlemezés céljait szolgáló tengeri morzsolt állapotban veendő át, a készletu ajdonos hozzáintézendő felhívásra továbbra is köteles a tengeri morzsolt állapotban rendelkezni.

NYILATKOZAT. Tisztelettel tudatom a cigarettázó urakkal, hogy a **Modiano Clubspecialité** hüvelyek ismét kaphatók — 1 doboz ára 50 fillér — az ország minden jobb tőzsdéjében. A trieszti törzsgyár leégése folytán, a gyártás a fiumei gyárban anyag hiánya miatt hónapokig szünetelt. A gyár egészségügyi tanácsadójának felszólítására, a belső szopókáról is elhagyta a barna nyomást, dacára annak, hogy az a hüvely csinoságát nagyban emelte.

Halász Ferenc,
a Modiano-gyár vezérképviselője.

Uj könyvek.

* VÉR ÉS VAS cím alatt jelent meg az ismert munkásköltőnek, **Venczák Jánosnak** sikerült verses kötete. A kötet a költőnek szebbnél-szebb hangulatú és lelkes, szóhoz lendülettel megírt verseit tartalmazza. A rendkívül csinos címmel díszített kötet ára 1 korona, a Népszava könyvkereskedés kiadásában jelent meg és kapható minden könyvkereskedésben.

Steckenperd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepülő ellen való elismert hatásánál fogva a bőr- és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Gyeljen nyomtatékosan a Steckenperd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1-50 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Maqera liliumkrémje (80 fillér egy tubus) Kitűnő szernői kezek gondozására.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1916. évi április 16-án.

Délután 1 ól 4 órákor mérsékelt helyarakkal.

Szibill.

Opereite 3 felvonásban.

Este 7/8 órákor rendes helyarakkal

B/ Berlet.

B Berlet.

A vén bakancsos és fia, a huszár.

Népszínmű 8 felvonásban.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTER.*

Téli ruhaneműek nyári gondozását

elvállalja

Beregszászy L. szücs

Deák Ferenc-utca 32. 1917

Legjobb tisztító ital

Ize tisztító, szén-savas gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltisztít.

9331

* Az ezen rovni alatt közlötökért nem vállalunk felelősséget.

APOLLO SZÍNHÁZ

1916. április 16-án, vasárnap

MIA MAY sorozat:

Külteleki Madonna

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

Rendezte: **JOE MAY.**

Főszereplő: **MIA MAY.**

Magyarország legrészletesebb szén-savas, sós, vasas, radioaktív forrásai.

Moorfürdők. Hidegvízgyógyomód.

Háboru okozta utóbajoknál.

Lőtt vagy szert sebek után fellépett hűdések-nél, ízületi bajoknál, gyengeségi állapotoknál.

Szív-bajoknál.

Billentőhibák, szívizom gyengesége, érlemezésedés, ideges szív-bajok.

Női bajoknál.

Hólyag-, vesebajok, köszvény, csusz, idegbántalmaknál.

Ivókúra, Diétás konyha, Zanderintézet, Röntgen- és kórvegyészeti laboratórium.

Fürdőidény: május — október. — A fürdővendégek kifogástalan ellátásáról (jó kenyér, mérsékelt árak) gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos:

MAHLER GYULA dr.

Részletes prospektussal szolgál:
Muschong Buziás gyógyfürdőjének igazgatósága.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
BIASINI J. dr., PORUTIUR. dr., SCHOPF J. dr., SUGAR R. dr., GLASS R. dr. urak.

Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalata

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

Telefon 250. szám. 1941

Eliás Lipót Fia butorszállító Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpitozott, 6, 8 és 10 méter hosszú, patentrozott, zárt butorszállító kosijaimmal. Tisztelettel:

FOG- tőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. =

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddal nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. =

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. =

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüssel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 10-11. szám.

Ziffer és Hollós

Weitzer János-u. 11. (főpostával szemben.)

UNDERWOOD

azonnal és állandóan látható írásu amerikai írógép.

ROTARY CYKLOSTYLE

önműködő sokszorosító gép,

Edison-féle diktálógép.

Üzemkellék

az összes rendszerű író-számoló- és sokszorosító-

Gyors- és gépiró szaktanfolyam.

géphez, **csak** elsőrendű minőségben.

COPYING OFFICE

írású és sokszorosítási munkák vállalása.

Javitó műhely

minden rendszerű író-sokszorosító- és számoló gépek részére, a legjutányosabb árban jótállás mellett.

Használt írógépek

eladása és kölcsönözése.

AMERIKAI IRODABUTOR.

Saját termésű, kitűnő, tisztán kezelt magyaradi 6- és pocsonye

borok

egy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf ügyvédnél Aradon, 465

Deák Ferenc-utca 40. szám.

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésekben részesült.

500 koronát fizetnek annak, ki Bartilla-fogvizet használata mellett, üvege 92 fill. valóba ismét fogfájást kap, vagy a szája büszk. Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Plan Wien, X., Goethe-gasse 7. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Aradon: G. Fülves Kálmán, Deák Ferenc-u. 11. sz., Hehs Vilmos, Batthyány-u. gyógyszerárban és Vojtek és Weisz drogueriájában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget kor. 6.50 barmintve. Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól érzékelnek. 701

Zongora javítások

és hangolások egy helyben, mint vidéken pontosan eszközöltetnek.

Ehrbar Henrik zongorahangoló

Arad, Batthyányi-u. 26.

Városi zeneköze.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ajánljuk alanti szőlő gazdasági cikkeinket:

VINACID

kitűnő kékkő pótló szer, peronospora ellen a szokásos permetezésre.

Kristály kén-só, levél peronospora és oidium ellen, — a permetező lében oldva, nagy sikerrel használják.

Antisporin, fűt peronospora és oidium ellen, biztos hatása. A gyümölcsök permetezésére fusciladium és egyéb gomba betegségek ellen is a legjobban bevált szer.

Xénmáj, fűt peronospora ellen, permetezésre sok helyen használják.

Kafia Ia. mayunga

szép fehér hosszú szálú, erős minőség.

Megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesíttetnek, mindenkor a legjutányosabb napi árat számítjuk. 1871

VOJTEK és WEISZ, ARAD

szőlőgazdasági cikkek szaküzlete.

Sürgöny-cím: Vojtek és Weisz Arad. Telefon szám 147.

Hipermangan-kali, használatát a permetező lével kapcsolatban oidium és fűt peronospora ellen, igen ajánlják és nagy sikerrel alkalmazzák.

Rézkénpor, a fűt peronospora ellen nélkülözhetlen és kitűnő hatású befújtatásra.

Rézmészpor, hatása a rézkénporral teljesen azonos, levél és fűt peronospora ellen befújtatásra nagy sikerrel alkalmazzák. Igen tanácsos azt a permetezés alkalmával is használni.

Kereskedők és viszonteladók figyelmébe!

Husvétli képeslapok

nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban kaphatók

Mandl I.

papirkereskedésében Arad, Eötvös-utca 12. szám. 1949

Timsó

szőlőpermetezéshez

Kohn Adolf és Fia

cégnél, 1746

Temesvár, Gyárvaros

Dió

egészséges, kitűnő minőségű, vastagbélű métermázsánként.

Burgonya

waggon tételként, étkezésre kiválóan alkalmas, kapható legjutányosabb árban 641

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.

Értesitem

a hölgyközönséget, hogy a legszebb és legdivatosabb tavaszi, átmeneti és nyári

női kalap modell-ujdonságaim

szép választékban már kaphatók. —: Szives látogatást kérek kitűnő tisztelettel

Weisz Róza

női kalap divatterme
Arad, Deák Ferenc-utca
2. szám. Gyász- és alkalmi kalapok raktáron.

Rum — likőr

essentiák és compositiókban

állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad. Telefon 592

Macskásy Sámuel

kályhás-mester

Arad, Andrásy-tér 8. sz.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy eszerékályhák tisztítását, javítását, átalakítását és mindennemű idevágó munka rendbekerítését már a fűtési idény megszűntétől kezdődőleg kegyeskedjenek eszközölni, mivel munkaerő hiány miatt magam végzem azokat és így több időre van szükség, hogy a jövő fűtési idényre a munka rendszeren elvégeztessék. Kérve szives megrendeléseiket, maradtam mély tisztelettel:

Macskásy Sámuel,
1647 Arad, Andrásy-tér 8. sz.

69 — 1916. VI. SZ.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a battonyai kir. járásbírósnak 1915. évi V. 8617/8 sz. végzése folytán Dr. Bock Róbert battonyai ügyvéd által képviselt Back Bernát fial szegedi bej. cég végrehajtó részére 18.000 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2100 koronára becsült ingóságokra a battonyai kir. bíróság 1915. évi V. 8617/8 számú végzésével az árverés elrendeltén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Magyarbányágyesen, a Hári-féle pusztán leendő megtartására határidőül 1916. évi május hó 2-ik napján deledött 1/11 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt 3 kazalban mintegy 80 öl avas buzaszalma s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését, követő naptól számítatik.

Kelt Battonyán, 1916. évi április hó 14. napján.

Gróff,
kir. bír. végrehajtó.

1987

VETO

szabadalmazott

szőlőmoly és lisztharmatirtószer

közenséges permezéssel, több évi elismert sikeres védekezés.

100 ltr. vízhez 1 ltr. Veto 3 K.

Előzetes fizetés, hordó vagy üveg beküldés és megrendelés:

Messzer Arminnál,
Pankota. 1612

Vörös heremag

Lucerna mag

kisebb és nagyobb

menyiségben

kapható

1981

Pollák Arnold

szállítónál Arad, Petőfi-utca 1. sz.

1147—1916. szám.

Tornovai járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Almásregres községben az évi 1400 korona fizetés és 320 korona lakbérrel javadalmazott segédjegyzői és 1000 korona fizetés és 320 korona lakbérrel javadalmazott irnoki állásra pályázatot hirdetek.

A kérvények hozzám folyó évi május hó 6-ig nyújthatók be.

Tornova, 1916. április 14.

Hanthó Jenő,
főszolgabíró.

1988

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegemet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindenemű kaucuk fogazatok, szápadlás nőkül és légekamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mórsekelt díj-szabas mellett készíttetnek. Becses partlogását kérve tisztelettel Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig. Viúeklek 24 órán belül kielégíttetnek. 1271

Szőlősgazdák!

Gyümölcskertészek!

Rézgálicot olcsón

1748

biztos eredménnyel „SPORIT” szőlőpermetező helyettesíti egyedüli „SPORIT” por 1 kg. á 5 kor.

Kapható: Berkes Józsefnél Budapest, IX., Köztelek-u 2.

„SPORIT” állami angelologiai vegyvizsgáló intézet jóváhagyva.

Női modell kalapujdonságok.

Már megérkeztek a legújabb női modell- és gyermek szalmakalapok nagy raktára. Tagál- és szalmakalapok, átvarrások és festések a legújabb modell után elvállaltatik.

Férfi kemény, vagy puha-divat nyulször kalapokból

nagy raktár. — Első aradi villanyerőre berendezett férfi- és

női kalapgyártás. Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz., a Fehér Kereszttel szemben.

Teljes tisztelettel

1288

Bittenbinder Konrad.

Ekszerüzlet

Tökölly-tér 1. sz. alatt,
mely betegség miatt zárva volt

ismét megnyilt.

Árak, a háboru dacára,
meglepő olcsók. 1608

Husvétra

alkalmi csokrok és koszorúk a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén nagy választékban levágott friss virágok, valamint erős, magas törzsű rózsák és fűmag

Jánosi Károly

élővirág esernökében Arad, Zrinyi-u. Báró Bohus-palota.

Apró hirdetések.

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu szatócsüzletet vagy trafikot átvennék. Cim Bercsényi Miklós utca 33. sz. 2006

INGATLAN.

Fácán-utca 6. számu sarokház eladó. 2014

Beiváros

kellemes utcában két jókarban lévő földszintes ház eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1986

KÜLÖNFÉLE.

Menthol sósborszesz.

Tiszta, egészséges, zamatos, erősítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőtlenítő és fájdalomnyhító házi szer. Ara 50 fillér és 1 korona. Héhs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Helacit.

A legártalmatlanabb arczépitő és finomító. Iszadó, fényes, zsíros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyapokra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ara 1 korona. Dr. Földes és Héhs piperezszappan és vegyszeti gyára Aradon. Tűz mellett ne használjuk. 12

Legujabb divatu magas szárú egész és fél női és férfi cipők

a legjobb minőségű fekete- és színes bőrből, a legelegánssabb kivitelben, jutányos áron készülnek. 1177

Golty János

uri és női cipésznél Arad, Deák Ferenc-u. 8. sz.

Megnyilt a nyiregyházai krumplicsarnok!

Valódi nyiregyházai burgonya kapható kizárólag

Spielmann Albertnél

Aradon, Karolina-utca 5. szám alatt, jobbra az udvarban.

Elárúsítás kicsinyben és nagyban a legolcsóbb árban. 1997 Ugyanott vetőburgonya is kapható.

Értesítjük

igen tisztelt vevőinket, hogy a régen várt legjobb minőségű

'Tipp Topp' gyermekcipők BALLY női cipő különlegességek már megérkeztek

F. L. POPPER férfi- és női cipők ugyszintén a legjobb bőr-szandálok nagy választékban kaphatók

Buchsbaum és Társa

cipőárúháza Arad. 1876

Kovács Soma és Társa, Arad

gép-, motor- és műszaki áruk gyári raktára.

Attila

Verseny

Austria

Vermorel

Hydrolina

Permetezők

Coprin permetező-anyag olcsóbb használatban a kékkónél.

Cyklon

Planet

Torpedo

Vindobona

kézi és háti

Kénporozók

Somfát,

kalapácsnyelet, valamint nyirfa-seprőt nagyobb mennyiséget

megvételre keresünk.

Ajánlatokat kér: „Fagus“ faipar Budapest, IX., Ferenc-körut 19.

1994

Női kalap modellek

K. Deutsch Jozefin új divattermében

Weitzer János-utca 11. szám. főpostával szemben.

Szíves tudomására hozom a n. é. Hölgyközönségnek, hogy újonnan nyílt divattermem raktárát a közelgő husvét alkalmával újabb berlini és bécsi bevásárlásokkal dusan kibővítettem, úgy, hogy üzletemben a legegyszerűbb és a legfinomabb kivitelű divatos kalapok dusan választékban kaphatók. Gyászkalapokban nagy raktár. Alakítások, gyorsan, izélesen és jutányosan eszközöltetnek. Szíves pártfogást kér

K. Deutsch Jozefin, Weitzer János-utca 11. sz. főpostával szemben.

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczi Lajos

óras és ékszerész üzlete ARAD, Szabadság-tér. Telefon 964.

„Matteine“

poloska és molyirtó vállalat Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10-45.

(Talgajdonos: Fischer)

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a bútorzat, sem semmi más nem távolítottatik el s így az irtási munkát a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811

Felhívom a burgonya nagykereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai fogolytáborokat, katonai ételmezési raktárakat, ha waggontételenként jó, egészséges

ételburgonyát

és diót méltányos árban, más és gyar feladó állomásról, vagy 3 napi előzetes rendelés mellett Aradon, ugyszintén vöröshagymát, szalonát és egyéb hűvelyes veteményeket óhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a szeszgyárosok és hízaladók figyelmét arra, hogy jóminőségű szesz és hízaló burgonyát is szállítok és a szállítást személyesen eszközölöm. — Azonkívül értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy minden csütörtökön és pénteken élő hal kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltetnek.

Lutwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 871

RUGGYANTABÉLYEGZŐ ÉS VESNOKI SCHUBAUER J. ARAD SALACZ-UTCA 3.

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűvel 12 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 3/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Határozott”

jellegre levél ment a kiadóhivatalba. 1995

„Tanár”

jellegre levél ment, kérem átvenni. 1999

ALKALMAZÁST NYER.

Irodában

től alkalmazott, aki némi gyakorlattal bír, állandó alkalmazást nyerhet nagyobb cégnél. Ajánlatok „Szorgalmas” jellegével a kiadóhivatalba kéremek. 1988

Ügyes

szobaleány kerestetik, mindenes van. Vécsey-u. 11/a. sz. 1992

Ügyes mindenes

felvétetik május 1-re 2 tagu családnak. Cim Teleky-utca 4. 2006

Vaskereskedő segéd

nagyobb cégnél felvétetik. Ajánlatok „Állandó” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 2018

Könyvkötő leányok,

valamint tanuló leányok felvétetnek az Aradi nyomdarszervezet könyvkötészetében.

ALKALMAZÁST KERES.

Gazdaságonynak

ajánkozik uri házhoz, esetleg nagyobb gazdaságba fiatal nő, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, egy heven 8 évig volt. Baromfi tenyésztéshez, tejkészítéshez s.b. ért. Cim a kiadóban 2012

Deutsches Fraulein

sucht Stelle in feinem Hause. Adresse in der Administration. 1951

16 éves,

4 középszályt végzett fiam részére megfelelő alkalmazást keresek. Cim a kiadóban. 2007

Könyvelő,

elsőrendű erő, mérlegképes, földai teendőkhöz teljes jártassággal és több évi gyakorlattal bír, állását változtatni óhajtja. Esti könyvelést is vállal. Cim a kiadóban. 1982

Ügyes vassaló

uri házakhoz ajánkozik. Cim Arad, Koszoru-utca 8. sz. 1958

LAKÁST KERESNEK.

Két butorozott szobát

ürdősobával azonnalra keresek. Ajánlatot ármegjelöléssel „Sürgős lakás” címen a kiadóba kérek. 1989

KIADÓ LAKÁS.

2 utcai,

elő- és fürdőszoba, konyha, mellék-helyiségekkel, május 1-re kiadó Szent Péter-tér 6/a. 1998

Kiadó

utcai butorozott szoba, villanyvilágítással, május 1-re, Wesselényi-utca 15. sz. 1996

Egy

három szobás butorozott lakás fürdőszobával, mellék-helyiségekkel, esetleg különbejáratu butorozott szobáknak is kiadó. Tiszti házaspárnak alkalmas. Cim a kiadóhivatalban. 1981

Egy utcai butorozott szoba

2 ágyval, azonnal kiadó Variassy József-u. 17. Bővebbet Ifj. Weisz Móránál. 1898

Kiadó

egy különbejáratu butorozott szoba, villany és fürdőszobával Karolina-utca 5. 1987

3 szoba

fürdőszobával, május 1-re és műhelynek vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnalra kiadó Lovarda-utca 1., Attila-tér sarok. 1008

Kétszobás lakás

mellék-helyiségekkel május 1-re kiadó. Bővebbet Piskótagyár gr. Tisza István ut 28. 1625

2 utcai

elegánsan butorozott szoba discret bejárattal, fürdőszoba használatlalt és egy 3 szobás lakás azonnalra kiadó. Ugyanott több pinchehelyiség raktárnak vagy műhelynek alkalmas, azonnalra kiadó. Hassinger-utca 5. 5050

Egy erkélyes

3 ablakos nagy szoba előszobával, villanyvilágítással, butorosa vagy anélkül, kiadó. Thököly Inre-u. és Hal-tér sarok, Hirschmann-ház. 2004

Attila-térre néző

kétszobás utcai lakás május 1-re kiadó. Lovarda-utca 1. sz. 1771

Azonnal kiadó

Petőfi-utca 10. számú házban I-ső emeleten egy 5 szobás utcai erkélyes, III. emeleten 5 szobás utcai erkélyes lakás, (ebből 2 szoba albérletbe adható) a II. emeleten egy 3 szobás udvari lakás. Minden lakáshoz, a legmodernebb mellék-helyiségek tartoznak. Bővebbet ugyanott a házfelügyelőnél. 644

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hárs

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1971

40 darab

80-40 cm. vastag, 12 m. magas akácfa eladó. Aradhoz közel. Ajánlat 163. postafiókba küldendő. 1991

Egy jó karban

levő gyermekkoszl megvételre kerestek. Szt. Péter-tér 4/a. Kovács. 2008

Sertéseknek való

sertékarmány megrendelhető Nagy Zsigmondnál, Kinizsi-utca 1. sz. 2011

„Sanitász”

szobagőzfűrés 80 koronáért eladó. Megtekinthető délelőtt. Cim a kiadóhivatalban. 2000

Góliát-gőspres

munkában lévő, azonnal eladó. Vételár 2500 korona. Cim a kiadóhivatalban. 1980

Heringet

ajánl: Färber Lajos Arad. 1721

Üzletberendezés

nyolc üvegezett szekrényvel, eladó. Asztalos Sándor-u. 5., első emelet. 1875

Málnaszörp

kapható, Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1920

Legújabb divat-

albumok 1000 modellel 250 K. 8 K-ért, 500 modellel 180 K-ért kapható „Minerva” Kniser I. és Társa könyvkereskedésében, Dobó-utca 1., Ferenc-téri polg. fiúiskola mellett. 1081

Tojásos tarhonya

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1921

Kávé, szappan- és gyümölcs nagymennyiségben kapható Pollák József fűszernagykereskedőnél. 1930

Szappan

75%-al olcsóbb használatban, John gőzmosógép-inkkel, ruhafacsaró-és mángorló áremelés nélküli Kovács Soma és Társánál Aradon. 1984

20 waggon

kitörött törköly eladó. Bővebbet Petica János hegyháznál Magyarád. 2002

Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1829

Eladó

féderes urkocs, stráf- és kék-kerekű kosok, benzínmotorok, szíj-kerekék, csapágyak, transzmissió-tengely, fűrésztengely, tülfahasító-gép, autogénhegesztő készülék, íróasztalok, rekeszes állványok, szerszámok, lakatos-szerszámok, Fácán-u. 6. 2008

Kékkő

olcsón pótolható Cuprin perme-
tező anyaggal. Beszereshető: Kovács Soma és Társánál Aradon. 1986

Modern, finom és olcsó levélpapírost Pichlernél Szabadeg-
tér 1. kaphat. 611

Boszniai

száraz szilva kapható, Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1928

Eladó

két keveset használt lovassági nyereg, felszereléssel együtt. Bleier Ignác ruhakereskedő Arad, Szent-Pál-utca 12. szám. 229

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

„Jou”

az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtörszében. 181

Rézgálic olcsón

pótolható a vegyileg kipróbált „Turui” permet, mely szőlőmoly, peronoszpóra, hernyó és rovar irtásra a legjobb 200 liter vízhez egy doboz K. 3.20 elegendő. Legkisebb megrendelés 5 kg. posta-csomagban küldi utánvéttel „Permett” művek Budapest-VII. Elemér-utca 38. Viszont eladóknak juttaték. 1607